

Nr 4.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1948/49 under fjärde huvudtiteln, avseende anslagen inom försvarsdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

1:o) **Motioner om anslag till täckande av kostnaderna för bibehållande av 1947 års provisorium beträffande utbildningstidens längd m. m.** I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Ewerlöf m. fl.* (I: 369) och den andra inom andra kammaren av herr *Skoglund i Doverstorp m. fl.* (II: 532), har hemställts, att riksdagen ville besluta att under budgetåret 1948/49 av 1947 års riksdag antagna provisoriska bestämmelser rörande utbildningstiden för vissa värnpliktiga fortfarande skola äga tillämpning.

I en inom första kammaren av herr *Anderson, Axel Ivar, m. fl.* väckt motion (I: 370) har framställts enahanda yrkande som i förberörda motioner I: 369 och II: 532.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Ewerlöf m. fl.* (I: 368) och den andra inom andra kammaren av herr *Skoglund i Doverstorp m. fl.* (II: 531), har hemställts, såvitt här är i fråga, att riksdagen måtte anvisa dels till täckande av kostnaderna för bibehållande av 1947 års provisorium beträffande utbildningstidens längd ett sammanlagt belopp av 12 000 000 kronor, dels ock till anordnande av efterutbildningsövningar ett sammanlagt belopp av 5 000 000 kronor.

I en inom andra kammaren av herrar *Håstad* och *Lindberg* väckt motion (II: 530) har hemställts, att riksdagen måtte, därest den första tjänstgöringen nedsattes till nio månader, besluta, att vid armén en femtedel av värnpliktskontingenten uttages för tre månaders utbildning till gruppchefer och att härför anvisas ett anslag av 7 320 000 kronor, därav 3 000 000 kronor i premier.

Motionerna I: 369 och II: 532 samt I: 370, vilka remitterats till lagutskott, ha behandlats av sammansatt stats- och andra lagutskott, som jämväl behandlat motionen II: 530, dock utom i vad den avser anslagsfrågan.

I de förberörda motionerna I: 369 och II: 532 har även berörts frågan om anordnande av en efterutbildningsövning. I detta ämne har, såsom av motionen I: 369 framgår, anförts i huvudsak följande.

Motionärerna funne det högeligen angeläget att efterutbildningsövning anordnades under det nästkommande budgetåret. Försvarsorganisationen förutsatte att äldre värnpliktiga, som icke längre vore lämpade för sina krigsbefattningar, omskolades till andra. Detta omskolningsbehov beräknades uppgå till icke mindre än 40 % av de till efterutbildning inryckande kontingenterna. Särskild betydelse hade tillskotten av sålunda omskolad personal för luftvärnets del, då dess krigsorganisation i stor utsträckning byggde härpå. I motionerna I: 368 och II: 531 hade motionärerna därför framfört förslag om anslag för anordnande i viss omfattning av efterutbildningsövning under nästkommande budgetår.

Utskottet. Vad beträffar frågan om utbildningstiden för de värnpliktiga har sammansatta stats- och andra lagutskottet i sitt den 9 juni 1948 avgivna utlåtande nr 1 biträtt Kungl. Maj:ts i propositionen nr 207 framlagda förslag till förordning med provisoriska bestämmelser rörande utbildningstiden för vissa värnpliktiga samt till följd därav avstyrkt motionerna I: 369 och II: 532 samt I: 370. Vid beräkningen av vederbörliga anslag under fjärde huvudtiteln utgår utskottet alltså från det antal tjänstgöringsdagar för värnpliktiga, varmed departementschefen räknat. Av det anförda följer, att utskottet avstyrker det i motionerna I: 368 och II: 531 väckta förslaget om anvisande av 12 000 000 kronor för täckande av kostnaderna för bibehållande av 1947 års provisorium beträffande utbildningstidens längd.

Vidkommande frågan om anordnande av en efterutbildningsövning under nästa budgetår har departementschefen, såsom framgår av statsverkspropositionen, fjärde huvudtiteln, med hänsyn till det ansträngda arbetsmarknadsläget ansett sig icke böra räkna med att repetitions- och efterutbildningsövningar av större omfattning skola anordnas under nästa budgetår. Departementschefen har emellertid därvid förutsatt att, därest förhållandena på arbetsmarknaden eller i övrigt skulle väsentligt ändras, det skulle vara Kungl. Maj:t obetaget att föranstalta om dylika övningar, även om på grund därav skulle erfordras förstärkningsanslag å tilläggsstat. Utskottet vill giva sin anslutning till vad departementschefen sålunda anført och utgår alltså vid sina beräkningar av vederbörliga anslag under fjärde huvudtiteln från att några dylika övningar av större omfattning icke komma att anordnas under nästa budgetår. Vid angivna förhållande avstyrker utskottet det i motionerna I: 368 och II: 531 gjorda yrkandet om anvisande av 5 000 000 kronor för anordnande av en efterutbildningsövning under nästa budgetår.

Beträffande det i motionen II: 530 gjorda yrkandet, att, därest första tjänstgöringen nedsattes till 9 månader, en femtedel av värnpliktskontingenten skulle uttagas för utbildning till gruppchefer under 3 månader därutöver, har sammansatta stats- och andra lagutskottet i sitt förberörda utlåtande nr 1 framhållit, att, då departementschefen avsåge att föranstalta om ytterligare utredning rörande spörsmålet om utbildningen av befäl och specialister, utskottet icke velat föregripa resultatet av en sådan utredning genom att redan nu framlägga förslag i förevarande hänseende. Med hänsyn till den ställning sammansatta stats- och andra lagutskottet sålunda intagit till mo-

tionen i fråga, räknar utskottet i nu förevarande sammanhang icke med att medel i enlighet med yrkandet i motionen anvisas för nästa budgetår. Motionen i denna del avstyrkes alltså.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

a) att motionerna I: 368 och II: 531, i vad de avse anvisande av medel till täckande av kostnaderna för bibehållande av 1947 års provisorium beträffande utbildningstidens längd, icke må av riksdagen bifallas;

b) att motionerna I: 368 och II: 531, i vad de avse anvisande av medel för anordnande i viss omfattning av efterutbildningsövning under budgetåret 1948/49, icke må av riksdagen bifallas;

c) att motionen II: 530, i vad den avser anvisande av medel för gruppehfsutbildning, icke må av riksdagen bifallas.

2:o) **Motioner i fråga om Kungl. Maj:ts framställningar om anslag under rikstatsens fjärde huvudtitel.** I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Bergvall m. fl.* (I: 150) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 275), har hemställts, att riksdagen vid behandling av statsverkspropositionen, fjärde huvudtiteln, måtte beakta i motionerna framlagda synpunkter och sålunda medverka till en konsekvent genomförd sparsamhet inom försvarsväsendet i all den utsträckning detta är möjligt under hänsynstagande till fordringarna på tillfredsställande utbildningsmöjligheter och vidmakthållen försvarsberedskap.

Motionärerna hava med hänsyn till det statsfinansiella läget, till kraven på allmän sparsamhet inom statsförvaltningens samtliga områden samt till den i flera avseenden minskade arbetsvolymen inom försvarsväsendet, vilken måste bliva en naturlig följd av de förutsatta inskränkningarna i värnplikten, ifrågasatt, huruvida icke större besparingsmöjligheter föreligga på ett flertal anslagsposter än som kommit till uttryck i statsverkspropositionen. Motionärerna hava uppräknat ett antal anslag, beträffande vilka det enligt motionärernas mening icke vore uteslutet att vissa begränsningar skulle kunna åstadkommas. I övrigt hänvisas till motionen II: 275.

Utskottet. Med anledning av vad i de föreliggande motionerna anförts vill utskottet understryka vikten av att sparsamhet iakttages inom försvarsväsendet i all möjlig utsträckning utan att kraven på tillfredsställande utbildning och erforderlig försvarsberedskap eftersättas. Med de ökade anspråk, som i rådande läge kunna komma att ställas på vårt försvar, är sparsamhet så mycket mera angelägen som tillgängliga medel därigenom kunna bättre utnyttjas för stärkande av försvarets effektivitet. Utskottet vill i anslutning härtill erinra, att Kungl. Maj:t under de i det följande behandlade punkterna under fjärde huvudtiteln redovisat anslagsminskningar med icke mindre än 62 miljoner kronor. Utskottet vill därjämte framhålla, att

utskottet vid sin granskning av Kungl. Maj:ts anslagsäskanden strävat efter att restriktivt bedöma de anmälda utgiftsbehoven. Utskottet kan därför icke finna någon särskild åtgärd från riksdagens sida i anledning av motionerna vara påkallad. Desamma torde emellertid få anses besvarade genom vad utskottet sålunda anför.

Utskottet hemställer,

att motionerna I: 150 och II: 275 må anses besvarade med vad utskottet ovan anför.

Försvarsdepartementet.

3:o) **Försvarsdepartementet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har under fjärde huvudtiteln (punkt 1, s. 6 och 7 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 3 januari 1948) föreslagit riksdagen att

dels godkänna av departementschefen förordad ändring i personalförteckningen för försvarsdepartementet,

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för försvarsdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49,

dels ock till Försvarsdepartementet: Avlöningar för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 665 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 640 000 kronor.

Departementschefen har föreslagit, att en extra ordinarie andre kanslissekreterarbefattning uppföres på ordinarie stat. Anslagshöjningen i övrigt är föranledd av de nya lönebestämmelserna.

Utskottet tillstyrker den föreslagna ändringen i försvarsdepartementets personalförteckning och har icke något att erinra mot anslagsberäkningen.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) å personalförteckningen för försvarsdepartementet uppföra ytterligare en befattning för andre kanslissekreterare i lönegrad Ca 24;

b) godkänna följande avlöningsstat för försvarsdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöning till departementschefen	kronor	27 600
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	328 000
3. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbefattningar, <i>förslagsvis</i>	»	193 000

4. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor	2 940
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	165 000
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	82 460
	Summa kronor	799 000

Särskilda uppbördsmedel:

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	kronor	134 000
	Nettoutgift kronor	665 000;

c) till *Försvarsdepartementet*: *Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 665 000 kronor.

4:o) **Försvarsdepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 7), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarsdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 125 000 kronor.

Centrala förvaltningsmyndigheter.**Försvarets civilförvaltning.**

5:o) **Försvarets civilförvaltning: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3, s. 8—12) att

dels godkänna av departementschefen förordade ändringar i personalförteckningen för försvarets civilförvaltning,

dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för försvarets civilförvaltning, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49,

dels ock till Försvarets civilförvaltning: *Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 2 340 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 2 260 000 kronor.

Vad beträffar ordinarie personal och extra ordinarie personal i högre lönegrad än 24 vid civilförvaltningen har departementschefen tillstyrkt, att kassörsbefattningen i Ca 19 vid nuvarande innehavarens avgång utbytes mot befattning i Ca 15, att befattningen såsom föreståndare för flyttningsdetaljen inom kanslibyrån, nu Ca 24, ändras till befattning för kamrerare i Ca 25, att befattningen för biträdande advokatfiskal erhåller benämningen förste byråsekreterare samt att befattningen för pensionskamrerare i Ca 27 och befattningen för biträdande kamrerare i Ce 25 erhålla benämningen kamrerare.

Med tillämpning av principerna för reglerad befordringsgång för biträdespersonal beräknas från och med ingången av budgetåret 1948/49 ytterligare 10 tjänstemän bli berättigade till ordinarie tjänst i 8 lönegraden.

I fråga om lägre extra ordinarie personal har departementschefen räknat med att amanuens tjänster i en del fall komma att utbytas mot befattningar för kontors- eller motsvarande personal i lönegrader, som ligga inom ramen för den reglerade befordringsgången för amanuenspersonal.

Anslagshöjningen i övrigt är föranledd av de nya lönebestämmelserna.

Utskottet. Av departementschefen föreslagna ändringar i ämbetsverkets personalförteckning finner utskottet sig böra godtaga. Mot den verkställda anslagsberäkningen synes icke heller något vara att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) i personalförteckningen för försvarets civilförvaltning uppföra ytterligare 10 befattningar för kontorsbiträden i lönegraden Ca 8, utbyta befattningen för pensionskamrerare i lönegraden Ca 27 mot en befattning för kamrerare i samma lönegrad, en befattning för byråsekreterare i Ca 24 mot en befattning för kamrerare i Ca 25, befattningen för biträdande advokatfiskal i lönegraden Ce 29 mot en befattning för förste byråsekreterare i samma lönegrad och befattningen för biträdande kamrerare i lönegraden Ce 25 mot en befattning för kamrerare i samma lönegrad samt införa en anmärkning av innebörd, att befattningen för kassör i lönegraden Ca 19 skall utgå vid nuvarande innehavarens avgång och ersättas med en befattning för kassör i lönegraden Ca 15;

b) fastställa följande avlöningsstat för försvarets civilförvaltning, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	770 000
2. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbefattningar, <i>förslagsvis</i>	»	35 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	6 036
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	1 300 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	251 964
	Summa kronor	2 363 000

Särskilda uppbördsmedel:

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	kronor	23 000
	Nettoutgift kronor	2 340 000;

c) till *Försvarets civilförvaltning: Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 2 340 000 kronor.

6:o) **Försvarets civilförvaltning: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 12 och 13), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en minskning med 165 000 kronor, beroende i huvudsak på omläggning av sättet för utbetalning av löner till försvarets personal, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets civilförvaltning: Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 275 000 kronor.

Försvarets sjukvårdsförvaltning.

7:o) **Försvarets sjukvårdsförvaltning: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5, s. 13—15) att

dels godkänna av departementschefen förordad ändring i personalförteckningen för försvarets sjukvårdsförvaltning,

dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för försvarets sjukvårdsförvaltning, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49,

dels ock till Försvarets sjukvårdsförvaltning: Avlöningar för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 412 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 408 000 kronor.

För nästa budgetår har räknats med ytterligare ett för en pensionerad officer avsett arvode enligt 29 löneklassen. Departementschefen har ansett sig icke kunna tillstyrka att från anslaget avlönade fyra arvodesanställda läkare erhålla extra ordinarie anställning men har däremot icke haft något att erinra mot att de få anställning såsom extra tjänstemän, en i Cg 29 och de övriga i Cg 25. Då innehavaren av en å personalförteckningen uppförd ordinarie kanslibiträdesbefattning å övergångsstat avgår under innevarande budgetår föreslås, att befattningen uteslutes ur förteckningen.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må

a) ur personalförteckningen för försvarets sjukvårdsförvaltning utesluta en befattning för kanslibiträde å övergångsstat i lönegrad Ca 11;

b) fastställa följande avlöningsstat för försvarets sjukvårdsförvaltning, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.*Utgifter:*

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 144 000
2. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbefattningar, <i>förslagsvis</i>	» 61 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 33 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 171 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 45 000
	<hr/> Summa kronor 454 000

Särskilda uppbördsmedel:

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	kronor 42 000
	<hr/> Nettoutgift kronor 412 000;

c) till *Försvarets sjukvårdsförvaltning*: Avlöningar för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 412 000 kronor.

8:o) **Försvarets sjukvårdsförvaltning: Omkostnader. Försvarets sjukvårdsförvaltning: Förrådsorganisationen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 6 och 7, s. 15 och 16), vilka i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebära beträffande förstnämnda anslag oförändrat belopp och beträffande sistnämnda anslag en av löneregleringen för den från anslaget avlönade tjänstemannapersonalen föranledd höjning med 13 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Försvarets sjukvårdsförvaltning*: *Omkostnader* ett förslagsanslag av 50 000 kronor;

b) till *Försvarets sjukvårdsförvaltning*: *Förrådsorganisationen* ett förslagsanslag av 133 000 kronor.

Krigsmaterielverket.

9:o) **Krigsmaterielverket: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 8, s. 16—19) att

dels godkänna av departementschefen förordade ändringar i personalförteckningen för krigsmaterielverket,

dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för krigsmaterielverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49,

dels ock till Krigsmaterielverket: Avlöningar för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 2 230 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 2 050 000 kronor.

Departementschefen har i enlighet med de av riksdagen godkända grunderna för tjänsteförteckningsrevision för försvarsväsendet föreslagit, att be-

nämningen byråintendent ändras till förste byråintendent, att benämningen för ingenjörpersonal i 29 lönegraden ändras från byråingenjör till förste byråingenjör samt att en av de befintliga åtta befattningarna för byråingenjör i Ce 27, avsedd för industribyråns beredskapssektion, nedflyttas till lönegraden Ce 24, vilken nedflyttning dock icke bör ske förrän i samband med att den nuvarande innehavaren av befattningen avgår. Frågan om ändringar av tjänstebenämningar och lönegradsplaceringar för den vid ämbetsverket anställda icke-ordinarie personalen i övrigt har synts departementschefen böra närmare prövas av Kungl. Maj:t med beaktande av de godkända grunderna för tjänsteförteckningsrevisionen. Departementschefen har räknat med en mindre anslagshöjning i anledning av omplaceringarna.

Vid krigsmaterielverket kvarstår övergångsvis bland andra en befattning för ingenjör, som tidigare tillhört MEo 24 men från och med den 1 juli 1947 placerats i Ce 27. Denna befattning har föreslagits nu skola införas å verkets personalförteckning under benämningen byråingenjör, varvid skulle anmärkas, att befattningen icke må återbesättas vid vakans.

Jämlikt grunderna för den reglerade beföringsgången för biträdespersonal beräknas ytterligare 13 befattningshavare vid krigsmaterielverket bliva berättigade till ordinarie kontorsbiträdesbefattningar.

I likhet med vad hittills varit fallet har det synts departementschefen lämpligt, att Kungl. Maj:t jämväl för nästa budgetår bör äga att för tillgodo-seendet av krigsmaterielverkets behov av extra arbetskraft för tillfälliga arbetsuppgifter överskrida anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. Krigsmaterielverket har beräknat 50 000 kronor för sådana kostnader, nämligen för avlönande av den ytterligare personal, som erfordras för att genomföra materielanskaffning enligt 1942 års försvarsbeslut och för att fullgöra verkets arbetsuppgifter med anskaffning av kontorsmöbler och kontorsförnödenheter för statsförvaltningens räkning. Vad sistnämnda personalbehov beträffar har departementschefen erinrat, att det tidigare förutsatts, att verkets befattning med anskaffning av kontorsmöbler och kontorsförnödenheter icke skulle föranleda särskilda personalkostnader. Enligt vad som under hand inhämtats från krigsmaterielverket är anledningen till det nu anmälda personalbehovet den, att verket icke såsom ursprungligen avsetts endast fått att fördela övertaliga möbler m. m. från krisorgan utan, i brist på tillgång till dylika möbler, nödgats ombesörja själva anskaffningen av möblerna från industrien. Ett avsevärt merarbete utöver vad som tidigare kunnat förutses hade därigenom pålagts verket. Med hänsyn till vad sålunda upplysts torde, framhåller departementschefen, ifrågavarande personalkostnader få anses ofrånkomliga. Departementschefen har emellertid framhållit, att inom verket förberedas vissa åtgärder för att förenkla för-
farandet i samband med här avsedda anskaffningar.

Utskottet. Av departementschefen i personalförteckningen för krigsmaterielverket föreslagna ändringar, vilka stå i överensstämmelse med de av riksdagen godkända grunderna för tjänsteförteckningsrevision för försvarsväsen-
det, synas böra genomföras, varför förslagen i fråga tillstyrkas.

Vad angår krigsmaterielverkets befattning med anskaffning av kontorsmöbler och kontorsförnödenheter för statsförvaltningens räkning förberedas visserligen såsom departementschefen framhållit inom verket vissa åtgärder för att förenkla förfarandet i samband med här avsedda anskaffningar. Enligt utskottets mening kan dock ifrågasättas, huruvida det ur organisatorisk synpunkt är lämpligt, att dylika ärenden i den utsträckning, varom här är fråga, handläggas av krigsmaterielverket. Ehuru utskottet nu icke vill motsätta sig, att medel anvisas för bestridande av de merkostnader, som verkets bestyr med dessa göromål medfört, förutsätter utskottet dock, att Kungl. Maj:t tar omhandlade fråga under förnyat övervägande.

Under återopande av det anförda och med erinran, att kostnadsökningen i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår hänför sig till de nya lönebestämmelserna samt till beräknade merkostnader i anledning av tjänsteförteckningsrevisionens genomförande, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) å personalförteckningen för krigsmaterielverket uppföra ytterligare 13 befattningar för kontorsbiträde i lönegrad Ca 8 och 1 befattning för byråingenjör i lönegrad Ce 27, utbyta de 2 befattningarna för byråintendent i lönegrad Ce 30 och de 9 befattningarna för byråingenjör i lönegrad Ce 29 mot samma antal befattningar för förste byråintendent och förste byråingenjör i samma lönegrader samt i förteckningen införa anmärkning av innehåll, att av befattningarna för byråingenjör i lönegrad Ce 27 den som avses för industribyråns beredskapssektion och den som tidigare varit placerad i lönegraden MEo 24 skola utgå ur förteckningen vid nuvarande innehavares avgång;

b) fastställa följande avlöningsstat för krigsmaterielverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	128 000
2. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbefattningar, <i>förslagsvis</i>	»	87 200
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	17 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	1 820 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	241 200
		<hr/>
	Summa kronor	2 293 400

Särskilda uppbördsmedel:

Pensionsmedel, *förslagsvis* kronor 63 400
 Nettoutgift kronor 2 230 000;

c) till *Krigsmaterielverket*: *Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 2 230 000 kronor.

10:o) **Krigsmaterielverket: Omkostnader. Krigsmaterielverket: Förrådsorganisationen m. m. Krigsmaterielverket: Årskostnader för industriell krigsberedskap. Krigsmaterielverket: Engångskostnader för industriell krigsberedskap.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 9—12, s. 20—22), vilka i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebära beträffande anslagen till Omkostnader och till Årskostnader för industriell krigsberedskap av belastningen å anslagen föranledda minskningar med respektive 25 000 kronor och 200 000 kronor samt beträffande de båda övriga anslagen oförändrade belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Krigsmaterielverket*: *Omkostnader* ett förslagsanslag av 375 000 kronor;

b) till *Krigsmaterielverket*: *Förrådsorganisationen m. m.* ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor;

c) till *Krigsmaterielverket*: *Årskostnader för industriell krigsberedskap* ett förslagsanslag av 500 000 kronor;

d) till *Krigsmaterielverket*: *Engångskostnader för industriell krigsberedskap* ett reservationsanslag av 100 kronor.

Fortifikationsförvaltningen.

11:o) **Fortifikationsförvaltningen: Byggnads- och reparationsberedskapens övningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14, s. 23 och 24), vilket innebär oförändrat anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fortifikationsförvaltningen*: *Byggnads- och reparationsberedskapens övningar m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

12:o) **Fortifikationsförvaltningen: Forskningsverksamhet m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 15, s. 24 och 25) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

Medel för bestridande av kostnader för forsknings- och försöksverksamhet beträffande befästningar ha för innevarande budgetår beräknats under de olika försvarsgrenarnas anslag till befästningars underhåll m. m. För ifrågavarande verksamhet ha sålunda avsetts att tagas i anspråk: av arméns anslag 75 000 kronor, av marinens anslag 50 000 kronor samt av flygvapnets anslag 10 000 kronor eller tillhopa 135 000 kronor.

Arméns fortifikationsförvaltning har hemställt, att för nästa budgetår måtte anvisas för forsknings- och försöksverksamhet beträffande försvarets befästningsanläggningar ett belopp av 400 000 kronor och för fortifikatorisk rustningsplanläggning ett belopp av 250 000 kronor.

Departementschefen, som funne sig väl medveten om betydelsen av en intensiv forsknings- och försöksverksamhet på befästningsområdet redan i fredstid, har dock ansett sig icke i nuvarande läge kunna tillstyrka en så avsevärd höjning av medelsanvisningen för detta ändamål, som arméns fortifikationsförvaltnings förslag innebär. Departementschefen har föreslagit, att för ändamålet beräknas ett belopp av 250 000 kronor.

För fortifikatorisk rustningsplanläggning har under innevarande budgetår, på sätt förutsatts i propositionen 1947:142 (s. 123), anvisats medel från tillgängliga anslag till byggande av befästningar. Då dylika medel icke lämpligen böra tagas i anspråk i fortsättningen, har departementschefen, ehuru frågan om den regionala och lokala fortifikationsförvaltningens organisation ännu icke slutligt prövats, föreslagit, att medel för ifrågavarande ändamål anvisas å riksstaten. Mot det av fortifikationsförvaltningen för ändamålet äskade beloppet, 250 000 kronor, har departementschefen intet haft att erinra.

Medel för såväl forskningsverksamhet beträffande befästningar som fortifikatorisk rustningsplanläggning ha synts departementschefen lämpligen böra anvisas under ett gemensamt reservationsanslag, benämnt Fortifikationsförvaltningen: Forskningsverksamhet m. m. Anslagsbeloppet skulle enligt vad som föreslagits uppgå till (250 000 + 250 000 =) 500 000 kronor. Departementschefen har förutsatt, att försvarsgrenarnas anslag till befästningars underhåll m. m. minskas med belopp motsvarande vad som för innevarande budgetår avsetts för forskningsverksamhet.

Utskottet finner lämpligt, att medel såväl för forsknings- och försöksverksamhet beträffande befästningsanläggningar som för fortifikatorisk rustningsplanläggning anvisas under ett gemensamt anslag och tillstyrker förslaget härom. Mot för dessa ändamål äskade anslagsbelopp har utskottet icke något att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Fortifikationsförvaltningen: Forskningsverksamhet m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

Arméförvaltningen.

13:o **Arméförvaltningen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 17, s. 26), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en höjning med 20 000 kronor, avseende sjukvård m. m. och expenser, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Arméförvaltningen: Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 420 000 kronor.

Marinförvaltningen.

14:o) **Marinförvaltningen: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 18, s. 26—28), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en höjning med 20 000 kronor, beroende dels på den reglerade befordringsgången, dels ock på de nya lönebestämmelserna, hemställer utskottet,

att riksdagen må

- a) i personalförteckningen för marinförvaltningen uppföra ytterligare 4 befattningar för kontorsbiträden i lönegrad Ca 8;
- b) fastställa följande avlöningsstat för marinförvaltningen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.*Utgifter:*

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 257 000
2. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbefattningar, <i>förslagsvis</i>	» 172 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 8 640
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 280 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 84 360
	<hr/>
	Summa kronor 802 000

Särskilda uppbördsmedel:

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	kronor 117 000
	<hr/>
	Nettoutgift kronor 685 000;

c) till *Marinförvaltningen: Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 685 000 kronor.

15:o) **Marinförvaltningen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19, s. 28 och 29), vilket innebär en anslagsminskning med 15 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinförvaltningen: Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 400 000 kronor.

Flygförvaltningen.

16:o) **Flygförvaltningen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21, s. 29 och 30), vilket innebär en anslagsminskning med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygförvaltningen: Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 370 000 kronor.

Försvarskrafterna.

Försvarsstaben.

17:o) **Försvarsstaben: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 23, s. 31), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en minskning med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarsstaben: Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 965 000 kronor.

18:o) **Försvarsstaben: Övningar. Försvarsstaben: Anskaffning av krigskartor. Försvarsstaben: Anskaffning och underhåll av materiel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 24—26, s. 31—33), vilka i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebära beträffande förstnämnda och sistnämnda anslag oförändrade belopp och beträffande återstående anslag en minskning med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Försvarsstaben: Övningar* ett reservationsanslag av 50 000 kronor;

b) till *Försvarsstaben: Anskaffning av krigskartor* ett reservationsanslag av 90 000 kronor;

c) till *Försvarsstaben: Anskaffning och underhåll av materiel* ett reservationsanslag av 470 000 kronor.

Armén.

Avlöningar m. m. till fast anställd personal.

19:o) **Armén: Avlöningar till personal å övergångsstat.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 28, s. 33), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en minskning med 65 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Avlöningar till personal å övergångsstat* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 125 000 kronor.

20:o) **Armén: Avlöningar till personal å reservstat.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29, s. 33 och 34), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår icke innebär några förändringar beträffande vare sig avlöningsförmåner eller anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Avlöningar till personal å reservstat* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 1 300 000 kronor.

21:o) **Armén: Avlöningar till personal i arméns reserver.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30, s. 34 och 35), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Avlöningar till personal i arméns reserver* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 3 000 000 kronor.

22:o) **Armén: Rekryteringskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 31, s. 35), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, får utskottet — som icke har något att erinra mot att under anslaget avses medel för att intill ett belopp av 6 000 kronor bestrida kostnader för upplysningsverksamhet för officersrekryteringen — hemställa,

att riksdagen må till *Armén: Rekryteringskostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

23:o) **Armén: Ekiperingsersättningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 32, s. 35 och 36), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en av belastningen å anslaget föranledd höjning med 100 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Ekiperingsersättningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 1 550 000 kronor.

Avlöningar m. m. till värnpliktiga.

24:o) **Armén: Familjebidrag.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 35, s. 36 och 37) att till ifrågakvarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 4 950 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 4 950 000 kronor.

Enligt vad departementschefen inhämtat kunde statsverkets kostnader för familjebidragen under budgetåret 1946/47 beräknas ha uppgått till omkring 9 310 000 kronor, därav för armén 6 980 000 kronor och för vardera av de båda övriga försvarsgrenarna 1 165 000 kronor. Dessa belastningssiffror talade enligt departementschefen för att det skulle bli nödvändigt att för budgetåret 1948/49 kraftigt uppräknas anslagen.

Departementschefen har emellertid i statsverkspropositionen räknat med och sedermera i propositionen 1948: 207 föreslagit, att utbildningstiden för värnpliktiga — utöver den vid 1947 års riksdag beslutade provisoriska förkortningen av 30 dagar — skall förkortas med ytterligare 60 dagar. Med hänsyn främst till det ansträngda arbetsmarknadsläget har, såsom inledningsvis anförts i statsverkspropositionen, departementschefen vidare räknat med att repetitions- och efterutbildningsövningar av större omfattning icke skola anordnas under nästa budgetår.

Med hänsyn till det nu anförda har departementschefen föreslagit, att medelsanvisningen under anslagen till familjebidrag begränsas till samma belopp som för innevarande budgetår för armén och flygvapnet, 4 950 000 kronor respektive 750 000 kronor, och till 1 000 000 kronor för marinen.

Departementschefen har förutsatt, att kostnaderna för särskild hjälpverksamhet till förmån för de värnpliktiga och deras familjer skola bestridas från arméns anslag inom ramen för ett belopp av 30 000 kronor.

Utskottet. Med hänsyn till vad utskottet anført under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga, får utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *Armén: Familjebidrag* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 4 950 000 kronor.

Sjukvård.

25:o **Armén: Sjukvård.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 36, s. 37—39) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 665 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 785 000 kronor.

Anslaget har för nästa budgetår med hänsyn till beräknad minskning av antalet tjänstgöringsdagar ansetts kunna nedräknas med 120 000 kronor.

Utskottet. Med hänsyn till vad utskottet anført under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga, får utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *Armén: Sjukvård* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 665 000 kronor.

26:o **Armén: Sjukvårdsmateriel.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 37, s. 39 och 40) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 460 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 495 000 kronor.

Försvarets sjukvårdsförvaltning har beräknat medelsbehovet under anslaget för nästa budgetår till 564 000 kronor.

Departementschefen, som räknat med mindre antal tjänstgöringsdagar än vad ämbetsverket i sina beräkningar utgått från, har ansett medelsanvisningen härigenom kunna minskas med 61 000 kronor. På grund av kostnadsöverflyttningar föreslås en ytterligare minskning med 45 000 kronor.

Utskottet. Med hänsyn till vad utskottet anført under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga, får utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *Armén: Sjukvårdsmateriel* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 460 000 kronor.

Reseersättningar m. m.

27:o) **Armén: Reseersättningar m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 38, s. 40 och 41) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 5 700 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 4 700 000 kronor.

Försvarets civilförvaltning har beräknat anslaget för nästa budgetår till 6 000 000 kronor. Departementschefen, som förutsatt att repetitions- och efterutbildningsövningar av större omfattning icke skola anordnas under nästa budgetår, har ansett anslagshöjningen kunna begränsas till 1 000 000 kronor.

Utskottet. Med hänsyn till vad utskottet anfört under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga, får utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *Armén: Reseersättningar m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 5 700 000 kronor.

Expenser m. m.

28:o) **Armén: Bränsle m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 39, s. 41 och 42), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en med ökade städningskostnader sammanhängande höjning med 200 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Bränsle m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 8 900 000 kronor.

29:o) **Armén: Telefon m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 40, s. 42 och 43), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en höjning med 200 000 kronor, vilken höjning hänför sig dels till nytillkomna telefonkostnader, dels till belastningen av anslaget, dels ock till beräknad användning i större omfattning än hittills av telefon i syfte att underlätta stabs- och expeditionstjänsten, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Telefon m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 660 000 kronor.

30:o) **Armén: Övriga expenser m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41, s. 43), vilket innebär en anslagshöjning av 10 000 kronor i syfte

att möjliggöra vissa åtgärder, ägnade att spara truppbefälets tid till förmån för det direkta utbildningsarbetet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Övriga expenser m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

Mathållning m. m.

31:o) **Armén: Mathållning.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 42, s. 43 och 44) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 15 500 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 23 500 000 kronor.

Departementschefen har för nästa budgetår räknat med en höjning av normalportionspriset med 10 öre till 1 krona 50 öre. För övriga mathållningskostnader ha beräknats samma dagskostnadsbelopp som för innevarande budgetår, 20 öre. Departementschefen har emellertid härvid förutsatt, att grunderna för beräkning av dessa kostnader ånyo prövas, sedan säkrare kännedom vunnits rörande de verkliga kostnaderna. Den sammanlagda portionskostnaden har alltså för nästa budgetår beräknats till 1 krona 70 öre.

Med utgångspunkt från 9 100 000 tjänstgöringsdagar för personal med fri förplägnad m. m. har medelsbehovet under anslaget beräknats till $(9\ 100\ 000 \times 1,70 =)$ i runt tal 15 500 000 kronor.

Utskottet. Med hänsyn till vad utskottet anfört under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga, får utskottet, som icke har något att erinra mot den verkställda anslagsberäkningen, hemställa,

att riksdagen må till *Armén: Mathållning* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 15 500 000 kronor.

32:o) **Armén: Furagering.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 43, s. 45 och 46) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 4 500 000 kronor.

Med hänsyn till prisutvecklingen beträffande foderartiklar har det syntts nödvändigt, att detta anslag uppräknas. Med hänsyn emellertid till att departementschefen räknat med att repetitions- och efterutbildningsövningar komma att i huvudsak inställas under nästa budgetår, vilket bland annat kommer att medföra minskat ianspråktagande av ackordhästar, har medelsanvisningen ansetts kunna begränsas till 5 000 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Armén: Furagering* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 000 kronor.

Intendenturmateriel m. m.

33:o) **Armén: Beklädnad m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 44, s. 46 och 47) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 6 500 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 12 000 000 kronor.

Anslaget har för nästa budgetår beräknats efter oförändrat dagskostnadsbelopp. Antalet tjänstgöringsdagar har av departementschefen uppskattats till 9 100 000.

Utskottet. Med hänsyn till vad utskottet anfört under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga, får utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *Armén: Beklädnad m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 6 500 000 kronor.

34:o) **Armén: Inventarier m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 45, s. 47 och 48) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 1 800 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 2 300 000 kronor.

Anslaget har med hänsyn till beräknad minskning av antalet tjänstgöringsdagar ansetts för nästa budgetår kunna nedräknas med 500 000 kronor.

Utskottet. Med hänsyn till vad utskottet anfört under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga, får utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *Armén: Inventarier m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 1 800 000 kronor.

35:o) **Armén: Tvätt.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 46, s. 48 och 49) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 775 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 1 120 000 kronor.

Tvättgodsmängden har beräknats till 0,3 kg vattentvätt och 0,045 kg kemisk tvätt per man och tjänstgöringsdag. Kostnaderna för den vid garnisons-tvättinrättningarna utförda vattentvätten ha beräknats till 20 öre per kg, under det att kostnaderna för all tvätt vid centrala tvättanstalter, där vid armén ifrågakommande kemisk tvätt enligt vad försvarets fabriksstyrelse uppgivit kunde utföras i sin helhet, beräknats till 30 öre per kg.

Med utgångspunkt från 9 100 000 tjänstgöringsdagar har i överensstäm-

melse med angivna grunder anslaget för nästa budgetår beräknats till 775 000 kronor.

Utskottet. Med hänsyn till vad utskottet anfört under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga, får utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *Armén: Tvätt* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 775 000 kronor.

Övningar m. m.

36:o **Armén: Övningar m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 47, s. 49—51) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 11 500 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 12 000 000 kronor.

Till arméförvaltningens disposition för innevarande budgetår ha, med utnyttjande jämväl av en från föregående budgetår kvarstående reservation, ställts tillhopa 12 398 000 kronor, varjämte 392 000 kronor stå till Kungl. Maj:ts disposition.

Arméförvaltningen har därjämte bemyndigats att för effektivisering av värnpliktsutbildningen binda utgifter, utöver nyss angivna belopp, inom en kostnadsram av högst 900 000 kronor.

Medelsbehovet för nästa budgetår har arméförvaltningen beräknat till 13 200 000 kronor.

I förhållande till det belopp, som enligt staten för innevarande års anslag ställts till arméförvaltningens förfogande, innebär ämbetsverkets förslag en höjning med i runt tal 800 000 kronor, varav 600 000 kronor belöpa på anslagsposten till truppförbandens vanliga övningar och återstoden på anslagsposten till drivmedel.

Under den förra posten har arméförvaltningen, utöver för innevarande år anvisat belopp, beräknat 500 000 kronor för att i ökad omfattning anordna övningar utom förlägningsorten och 100 000 kronor för filmhyra, allt i syfte att effektivisera värnpliktsutbildningen.

Drivmedelsposten har av arméförvaltningen beräknats till 5 052 000 kronor.

Det av arméförvaltningen äskade anslaget understiger med i runt tal 100 000 kronor vad arméförvaltningen med stöd av Kungl. Maj:ts beslut äger disponera för innevarande budgetår och har i och för sig icke föranlett någon erinran från departementschefens sida. Den begränsning av repetitions- och efterutbildningsövningar, som förutsatts, bör emellertid föranleda en nedräkning av det äskade beloppet. Med beaktande även av det ekonomiska läget har departementschefen föreslagit, att anslaget upptages med 11 500 000 kronor. Anslaget skulle således minskas med 500 000 kronor. Drivmedelsförbrukningen för arméns motorfordon måste, framhåller departementschefen, alltjämt betraktas såsom hög, varför departementschefen förutsätter, att arméförvaltningen försöker nedbringa densamma.

Utskottet. Med hänsyn till vad utskottet anfört under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga, tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag.

Vad beträffar drivmedelskostnaderna vill utskottet understryka departementschefens uttalande, att åtgärder böra vidtagas i syfte att nedbringa dessa så långt detta är möjligt utan att utbildningen därigenom äventyras.

I sitt denna dag avgivna utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 208 angående vissa anslag till materielanskaffning för försvaret för budgetåret 1948/49 m. m. tillstyrker utskottet, att förevarande anslag må under i propositionen angivna förutsättningar enligt Kungl. Maj:ts bestämmande överskridas under nämnda budgetår.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Armén: Övningar m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 11 500 000 kronor.

37:o) **Armén: Drivmedelsförråd m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 48, s. 51 och 52) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 630 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 800 000 kronor.

Anslagsminskningen hänför sig dels till att vissa utgifter av engångs- eller övergångsnatur bortfalla, dels ock till att underhållskostnaderna för fasta drivmedelsanläggningar skola beräknas i staten för fastighetsfonden.

Departementschefen har föreslagit, att förevarande anslag, som för innevarande budgetår är av reservationsanslags natur, ändras till förslagsanslag, som dock icke bör få överskridas utan Kungl. Maj:ts medgivande.

Utskottet tillstyrker den äskade medelsanvisningen och har icke något att erinra mot att anslaget ändras till förslagsanslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Armén: Drivmedelsförråd m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 630 000 kronor.

Anskaffning och vård av hästar m. m.

38:o) **Armén: Remonter.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 49, s. 52—54) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 2 850 000 kronor.

Vid beräkningen av anslaget för innevarande budgetår har i fråga om remonter samt stamhästar för dragbruk räknats med en årlig remontering av 11 % av stamhästantalet. Vidare har medelinköpspriset för stamhästar beräknats till 1 800 kronor för remonter och 1 500 kronor för stamhästar för dragbruk.

Departementschefen har för nästa budgetår räknat med samma remonteringsprocent och priser som för innevarande budgetår.

I fråga om ackordhästar har anskaffningen härav föreslagits skola begränsas till vad i 1942 års försvarsbeslut förutsatts, nämligen 10 % av ackordhästbeståndet eller 1 100 hästar. Departementschefen har föreslagit, att liksom för innevarande budgetår 100 varmblodiga hästar tillföras ackordhästbeståndet på så sätt att 25 stamhästar överförs till detsamma och 75 hästar nyanskaffas. Medelkostnaden för anskaffning av de kallblodiga hästarna har ansetts böra bestämmas till samma belopp som för stamhästar för dragbruk eller 1 500 kronor och för de varmblodiga till samma belopp som för stamhästar eller 1 800 kronor.

Departementschefen har framhållit, att den omständigheten, att förenämnda inköpspriser vid anslagsberäkningen godtagas, icke innebär ställningstagande till frågan vilka priser som vid inköp böra slutligt erläggas. Denna fråga bör bedömas med ledning av det utredningsmaterial, som föreligger vid den tidpunkt — våren 1949 — då inköpen skola ske. Om inköpspriserna då äro lägre än här beräknats, bör enligt departementschefen ett i motsvarande grad minskat anslagsbelopp ställas till den inköpande myndighetens förfogande.

Kostnaderna för utackordering av ackordhästarna ha beräknats efter samma grunder som tidigare eller 10 kronor per häst och år.

Utskottet. De av departementschefen förordade grunderna för beräkningen av remonteringsanslaget finner utskottet böra godtagas.

Med förmålan att anslagsminskningen i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår är i huvudsak beroende på minskad anskaffning av ackordhästar och ökade inkomster vid försäljning av utrangerade hästar, får utskottet under återopande av det anförda hemställa,

att riksdagen må till *Armén: Remontering* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kronor.

39:o) **Armén: Uttagning av hästar och hästfordon m. m. Armén: Veterinärvård. Armén: Hundväsendet. Armén: Brevduveväsendet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 50—53, s. 54 och 55), vilka innebära oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Armén: Uttagning av hästar och hästfordon m. m.* ett förslagsanslag av 125 000 kronor;

b) till *Armén: Veterinärvård* ett reservationsanslag av 190 000 kronor;

c) till *Armén: Hundväsendet* ett reservationsanslag av 62 000 kronor;

d) till *Armén: Brevduveväsendet* ett reservationsanslag av 5 000 kronor.

Tygmateriel m. m.

40:o) **Armén: Underhåll av tygmateriel m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 55, s. 56—58) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 39 000 000 kronor.

Vidare har i två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Mannerskantz* och *Lundqvist* (I: 220) och den andra inom andra kammaren av herr *Holmström* (II: 289), hemställts, att riksdagen måtte till underhåll av arméns tygmateriel för budgetåret 1948/49 bevilja ett anslag av 43 900 000 kronor.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen II: 289.

Av förevarande anslag, som för innevarande budgetår är uppfört med 39 000 000 kronor, stå 36 725 000 kronor till arméförvaltningens förfogande för ändamål, som avses med anslaget. Av återstoden ha 250 000 kronor ställts till förfogande för anställande av extra förrådsarbetare för skötsel och vård av ammunition, som upplagts i provisoriska förråd. Anslaget har i övrigt förbehållits Kungl. Maj:ts disposition. Det belopp, som sålunda undandragits arméförvaltningens disposition, motsvarar vissa avlöningskostnader, som från detta anslag överförts till avlöningsanslag.

Vid framläggande under 1947 års riksdag av propositionen nr 309, angående anslag för budgetåret 1947/48 till avveckling av beredskapen m. m., uttalade departementschefen i anledning av äskande från arméförvaltningen om medel å avvecklingsanslag för iståndsättning av tygmateriel, att gränsen mellan avvecklingsarbete och ordinarie underhåll måste vara svår att draga exakt, när det gällde iståndsättning av materiel. Departementschefen fann det därför berättigat, att för en stor del av de ytterligare renoveringsarbeten, som arméförvaltningens tygvavdelning anmält, anlätades ordinarie underhållsanslag och därå förefintliga behållningar. Vad sålunda anförts föranledde icke erinran från riksdagens sida.

Årets anslag till underhåll av tygmateriel belastas alltså med utgifter icke blott för det ordinarie fredsunderhållet utan även för iståndsättning av materiel, som förslitits under beredskapstiden. Samtidigt ha kostnaderna för materielunderhållet avsevärt fördyrats, främst genom det våren 1947 träffade kollektivavtalet för försvarets arbetare. De hittills under budgetåret vunna erfarenheterna synas, framhåller departementschefen, också visa, att de anslagsmedel, som stå till arméförvaltningens förfogande för tygmaterielunderhåll, icke äro tillräckliga för att trygga det löpande underhållet samtidigt med iståndsättningen av beredskapsmaterielen i planerad omfattning. Följden härav torde enligt departementschefen bland annat bli, att iståndsättningsarbetena måste i viss mån förskjutas. Därest icke materielens underhåll skall allvarligt äventyras, har departementschefen funnit en höjning av medelstilledningen vara ofrånkomlig. Höjningen har dock i nuvarande läge ansetts böra i huvudsak begränsas till vad som motsvarar merkostnaderna

på grund av ett från och med den 1 april 1947 gällande nytt kollektivavtal, omkring 2 000 000 kronor. Departementschefen har därför föreslagit, att anslaget för nästa budgetår uppföres med (36 725 000 + 2 000 000 =) i avrundat tal 39 000 000 kronor, eller samma belopp som för innevarande budgetår.

Utskottet anser sig böra tillstyrka den av Kungl. Maj:t under förevarande punkt äskade medelsanvisningen och får följaktligen avstyrka det motionsvis gjorda yrkandet om beviljande av högre anslag.

I sitt denna dag avgivna utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 208 angående vissa anslag till materielanskaffning för försvaret för budgetåret 1948/49 m. m. tillstyrker utskottet, att förevarande anslag må under i propositionen angivna förutsättningar enligt Kungl. Maj:ts bestämmande överskridas under nämnda budgetår.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 220 och II: 289, till *Armén: Underhåll av tygmateriel m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 39 000 000 kronor.

41:o) **Armén: Uttagning av motorfordon och motorredskap. Armén: Premier för innehav av vissa automobiler.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 56 och 57, s. 58), vilka innebära oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Armén: Uttagning av motorfordon och motorredskap* ett förslagsanslag av 15 000 kronor;

b) till *Armén: Premier för innehav av vissa automobiler* ett reservationsanslag av 100 kronor.

Hemvärnets.

42:o) **Armén: Hemvärnets avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 60, s. 59 och 60) att

dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för hemvärnets, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49,

dels ock till *Armén: Hemvärnets avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 336 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 343 000 kronor.

Försvarets civilförvaltning har icke föreslagit några ändringar beträffande den personal som avlönas från detta anslag. Sedermera har 1945 års försvarskommitté förordat att hemvärnets personalorganisation förstärkes i vissa avseenden. Departementschefen har emellertid föreslagit, att den nuvarande organisationen bibehålles under nästa budgetår. Medelsbehovet under anslaget

har med oförändrad personalorganisation uppskattats till 336 000 kronor. Anslagsminskningen utgör 7 000 kronor. Exakt beräknat efter de nya lönebestämmelserna och efter 12 % rörligt tillägg skulle emellertid innevarande budgetårs anslag ha uppgått till samma belopp, 336 000 kronor.

Utskottet. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för hemvärdet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	52 000
2. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbefattningar, <i>förslagsvis</i>	»	57 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	237 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	15 200
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	14 800
	<u>Summa kronor</u>	<u>376 000</u>

Särskilda uppbördsmedel:

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	kronor	40 000
	<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>336 000;</u>

b) till *Armén: Hemvärdets avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 336 000 kronor.

43:o) **Armén: Hemvärdets omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 61, s. 60—62), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en minskning med 100 000 kronor, beroende på å anslaget uppkommen behållning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Hemvärdets omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 600 000 kronor.

44:o) **Armén: Hemvärdets intendenturmateriel m. m. Armén: Hemvärdets övningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 62 och 63, s. 62), vilka innebära oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Armén: Hemvärdets intendenturmateriel m. m.* ett reservationsanslag av 400 000 kronor;

b) till *Armén: Hemvärdets övningar* ett reservationsanslag av 975 000 kronor.

45:o) **Armén: Hemvärnets tygmateriel m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 64, s. 62) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 1 800 000 kronor.

Vidare har i två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Mannerskantz m. fl.* (I: 219) och den andra inom andra kammaren av herr *Holmström m. fl.* (II: 290), hemställts, att riksdagen måtte till hemvärnets tygmateriel för budgetåret 1948/49 anvisa ett anslag av 3 400 000 kronor.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen II: 290.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 1 600 000 kronor, varav 600 000 kronor avses för materielunderhåll och 1 000 000 kronor för övningsammunition.

Arméförvaltningen har anfört, att nämnda för övningsammunition avsedda belopp visat sig otillräckligt och att behovet av sådan ammunition enligt hemvärnschefens beräkningar motsvarade ett belopp av 2 350 000 kronor enligt prisläget den 1 april 1946. Med hänsyn till inträffad prisstegring, omkring 20 %, har arméförvaltningen beräknat ett medelsbehov för övningsammunition av i runt tal 2 800 000 kronor. Det sammanlagda medelsbehovet under anslaget skulle alltså utgöra (600 000 + 2 800 000 =) 3 400 000 kronor.

Då det synts departementschefen möjligt att även under nästa budgetår i viss utsträckning förse hemvärdet med övningsammunition ur arméns förråd av ammunition, har anslaget ansetts böra uppräknas med allenast 200 000 kronor, motsvarande beräknad merkostnad på grund av prisstegring.

Utskottet anser sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och får följaktligen avstyrka det motionsvis gjorda yrkandet om beviljande av högre anslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 219 och II: 290, till *Armén: Hemvärnets tygmateriel m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 1 800 000 kronor.

Bidrag och understöd.

46:o) **Armén: Understöd åt frivilligt försvarsarbete.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 65, s. 63—65) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 1 260 000 kronor.

Från förevarande anslag, som för innevarande budgetår är uppfört med 1 010 000 kronor, utgå för närvarande bidrag till centralförbundet för befälsutbildning, frivilliga automobilkåren och frivilliga motorcykelkåren.

Departementschefen har funnit en viss höjning av anslaget ofrånkomlig, om verksamheten skall kunna bedrivas på ett tillfredsställande sätt, och därför förordad, att anslaget höjes med 250 000 kronor till 1 260 000 kronor. Departementschefen har emellertid härvid förutsatt, att inom ramen för det förhöjda anslagsbeloppet skall kunna utgå bidrag även till Sveriges kvinnliga bilkårers riksförbund, vilket förbund numera är anslutet till centralförbundet för befälsutbildning. Emellertid har det syntts departementschefen icke riktigt att hela eller ens huvudparten av det statsbidrag som för ändamålet bör anvisas kommer att belasta fjärde huvudtiteln, då det är att antaga, att civilförsvaret och den civila folkförsörjningen kommer att draga den största direkta nyttan av förbundets verksamhet. Det bör enligt departementschefen ankomma på Kungl. Maj:t att med beaktande av här anförda synpunkter besluta om det bidrag, som må bära utgå till förbundet ur detta anslag, liksom att meddela erforderliga bestämmelser i övrigt för anslagets disposition.

Kostnaderna för de förnödenheter av olika slag, som de militära myndigheterna tillhandahålla de frivilliga försvarsorganisationerna, inräknas från och med innevarande budgetår i de anslag, som anvisas till bidrag till dessa organisationers verksamhet. Då erfarenhet ännu saknas om det verkliga medelsbehovet för angivna förnödenheter, har departementschefen icke velat nu föreslå, att anslagen i dessa delar höjas. Departementschefen förutsätter, att eventuellt uppkommande merkostnader få slutligt stanna å de anslag, varifrån kostnaderna i första hand bestridas.

Utskottet. Med hänvisning till vad utskottet vid behandlingen av propositionen nr 206 uttalat tillstyrker utskottet den äskade medelsanvisningen och har icke något att erinra mot att inom ramen för anslaget bidrag med belopp, som Kungl. Maj:t må äga bestämma, får utgå till Sveriges kvinnliga bilkårers riksförbund. Såsom framgår av vad utskottet i nyssnämnda sammanhang anført, böra inom anslaget inrymmas även vissa av luftbevakningens omorganisation föranledda merkostnader.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Armén: Understöd åt frivilligt försvarsarbete* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 1 260 000 kronor.

47:o **Armén: Frivilliga sjukvårdsväsendet i krig. Armén: Frivilliga djursjukvården i krig. Armén: Frivilliga skyttväsendets befrämjande. Armén: Understöd åt vissa föreningar m. m. Armén: Bidrag till frivilliga tjänstehundväsendet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 66—70, s. 65—67) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Armén: Frivilliga sjukvårdsväsendet i krig* ett reservationsanslag av 48 000 kronor;

- b) till *Armén: Frivilliga djursjukvården i krig* ett reservationsanslag av 11 000 kronor;
- c) till *Armén: Frivilliga skytteväsendets befrämjande* ett reservationsanslag av 1 440 000 kronor;
- d) till *Armén: Understöd åt vissa föreningar m. m.* ett anslag av 22 000 kronor;
- e) till *Armén: Bidrag till frivilliga tjänstehundväsendet* ett anslag av 3 000 kronor.

Marinen.

Avlöningar m. m. till fast anställd personal.

48:o) **Marinen: Avlöningar till personal å övergångsstat.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 72, s. 68), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en minskning med 120 000 kronor, beroende på minskat antal beställningshavare, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Avlöningar till personal å övergångsstat* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

49:o) **Marinen: Avlöningar till personal å reservstat. Marinen: Avlöningar till personal i marinens reserver. Marinen: Rekryteringskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 73—75, s. 68 och 69), vilka innebära oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

- a) till *Marinen: Avlöningar till personal å reservstat* ett förslagsanslag av 60 000 kronor;
- b) till *Marinen: Avlöningar till personal i marinens reserver* ett förslagsanslag av 1 180 000 kronor;
- c) till *Marinen: Rekryteringskostnader* ett förslagsanslag av 75 000 kronor.

50:o) **Marinen: Ekiperingsersättningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 76, s. 69 och 70), vilket innebär en med hänsyn till belastningen å anslaget föranledd minskning med 100 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Ekiperingsersättningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 700 000 kronor.

Avlöningar m. m. till värnpliktiga.

51:o) **Marinen: Familjebidrag.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 79, s. 70) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 800 000 kronor.

Belastningen under anslaget för budgetåret 1946/47 har utgjort 1 165 000 kronor. Med hänsyn till av departementschefen förordad minskning av antalet tjänstgöringsdagar för värnpliktiga har anslaget ansetts böra bestämmas till samma belopp som för innevarande budgetår.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Marinen: Familjebidrag* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor.

Sjukvård.

52:o) **Marinen: Sjukvård.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 80, s. 70 och 71) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 250 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 235 000 kronor.

Försvarets sjukvårdsförvaltning har med utgångspunkt från, bland annat, oförändrat dagskostnadsbelopp samt 2 185 370 tjänstgöringsdagar beräknat medelsbehovet under anslaget för nästa budgetår till 261 000 kronor.

Departementschefen, som räknat med ett mindre antal tjänstgöringsdagar än vad ämbetsverket gjort, har uppskattat anslaget för nästa budgetår till 250 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Marinen: Sjukvård* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 250 000 kronor.

53:o) **Marinen: Sjukvårdsmateriel.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 81, s. 71) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 85 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 75 000 kronor. Sjukvårdsförvaltningen har för nästa budgetår beräknat medelsanvisningen under anslaget till 100 000 kronor.

Departementschefen, som räknat med mindre antal tjänstgöringsdagar än vad ämbetsverket i sina beräkningar utgått från, har ansett medelsanvisningen härigenom kunna minskas med 9 000 kronor. På grund av kostnadsöverflyttningar föreslås en ytterligare minskning med 6 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Marinen: Sjukvårdsmateriel* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 85 000 kronor.

Reseersättningar m. m.

54:o) **Marinen: Reseersättningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 82, s. 71 och 72), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en av belastningen å anslaget föranledd höjning med 300 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Reseersättningar m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 1 200 000 kronor.

Expenser m. m.

55:o) **Marinen: Bränsle m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 83, s. 72 och 73), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en höjning med 350 000 kronor, varav 200 000 kronor belöpa på överflyttning av vissa förrådskostnader från andra anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Bränsle m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 3 000 000 kronor.

56:o) **Marinen: Telefon m. m. Marinen: Övriga expenser m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 84 och 85, s. 73 och 74), vilka innebära höjningar med 10 000 kronor å ettvarvt av anslagen, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Marinen: Telefon m. m.* ett förslagsanslag av 420 000 kronor;

b) till *Marinen: Övriga expenser m. m.* ett reservationsanslag av 185 000 kronor.

Mathållning.

57:o) **Marinen: Mathållning.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 86, s. 75 och 76) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 6 700 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 7 700 000 kronor.

Departementschefen har för nästa budgetår beräknat landportionspriset till 1 krona 70 öre, innebärande en höjning med 10 öre i förhållande till det pris, som ligger till grund för beräkningen av innevarande års anslag. Vidare har skeppsportionspriset beräknats höjt med 10 öre till 2 kronor 10 öre. I fråga om mässpenningar har departementschefen utgått från nu gällande bestämmelser och uppskattat kostnaderna härför till 1 538 700 kronor.

Med utgångspunkt från 2 700 000 tjänstgöringsdagar för personal med fri förplägnad, varav 1 300 000 i land och 1 400 000 ombord, har det sammanlagda medelsbehovet under anslaget beräknats till $(1\,300\,000 \times 1,70 + 1\,400\,000 \times 2,10 + 1\,538\,700 =)$ i avrundat tal 6 700 000 kronor.

Utskottet. Med hänsyn till vad utskottet anfört under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga, får utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *Marinen: Mathållning* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 6 700 000 kronor.

Intendenturmateriel m. m.

58:o) **Marinen: Beklädnad m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 87, s. 76 och 77) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 2 200 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 2 325 000 kronor.

Anslaget har för nästa budgetår beräknats efter oförändrat dagskostnadsbelopp. Antalet tjänstgöringsdagar har departementschefen uppskattat till 2 851 000.

Utskottet. Med hänsyn till vad utskottet anfört under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga, får utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *Marinen: Beklädnad m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 2 200 000 kronor.

59:o) **Marinen: Inventarier m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 88, s. 78 och 79) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 730 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 545 000 kronor.

Anslagshöjningen är i huvudsak beroende på kostnadsöverflyttningar från andra anslag.

Utskottet. Med hänsyn till vad utskottet anfört under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga, får utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *Marinen: Inventarier m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 730 000 kronor.

60:o) **Marinen: Tvätt.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 89, s. 79 och 80) att till ifrågakvarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 500 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 550 000 kronor.

Anslaget har för nästa budgetår med hänsyn till beräknad minskning av antalet tjänstgöringsdagar ansetts kunna nedräknas med 50 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Marinen: Tvätt* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 500 000 kronor.

Övningar m. m.

61:o) **Marinen: Övningar m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 90, s. 80 och 81) att till ifrågakvarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 12 900 000 kronor.

Departementschefen har räknat med något högre drivmedelspriser än för innevarande budgetår. Den föreslagna anslagsminskningen är föranledd av befintliga vakanser inom den aktiva befälskadern samt minskad övnings-tid för värnpliktiga.

Utskottet har icke något att erinra mot den verkställda anslagsberäkningen.

I utlåtande denna dag i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 208 angående vissa anslag till materielanskaffning för försvaret för budgetåret 1948/49 m. m. tillstyrker utskottet, att förevarande anslag må under i propositionen angivna förutsättningar enligt Kungl. Maj:ts bestämmande överskridas under nämnda budgetår.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Marinen: Övningar m. m.* för bud-getåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 000 kronor.

62:o) **Marinen: Drivmedelsförråd m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 91, s. 81) att till ifrågakvarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 850 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 1 130 000 kronor.

Anslagsminskningen hänför sig helt till att vissa kostnader överförts till andra anslag.

Departementschefen har föreslagit, att förevarande anslag, som för innevarande budgetår är av reservationsanslags natur, ändras till förslagsanslag, som dock bör maximeras av Kungl. Maj:t.

Utskottet tillstyrker den äskade medelsanvisningen och har icke något att erinra mot att anslaget — i likhet med vad som föreslagits beträffande arméns motsvarande anslag — ändras till förslagsanslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Marinen: Drivmedelsförråd m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 850 000 kronor.

63:o) **Marinen: Materialförråd m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 92, s. 82 och 83) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kronor.

Förslaget innebär, att under denna rubrik uppföres ett nytt förslagsanslag för omkostnader vid marinens allmänna materialförråd. Departementschefen har därvid hänvisat till de principer beträffande redovisningen vid försvarets centrala förråd av förrådsomsättningen och av de egentliga förrådsomkostnaderna, för vilka en redogörelse lämnades i 1947 års statsverksproposition (bil. 6, punkt 8) och vilka av riksdagen godtagits. Anslaget, som ansetts icke böra få överskridas utan medgivande av Kungl. Maj:t, har med stöd av lokalmyndigheternas beräkningar uppskattats till 300 000 kronor.

Utskottet. Förslaget om anvisande av ett särskilt förslagsanslag för omkostnaderna vid marinens allmänna materialförråd står i överensstämmelse med det av 1947 års riksdag godkända systemet för redovisning av omsättning och omkostnader vid vissa försvarets förråd. Utskottet tillstyrker alltså förslaget i fråga och har icke något att erinra mot den för ändamålet beräknade medelsanvisningen.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Marinen: Materialförråd m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kronor.

64:o) **Marinen: Hundbevakningstjänsten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 93, s. 83), vilket innebär en anslagsminskning med 15 000 kronor, beroende i huvudsak på att det för innevarande budgetår anvisade anslaget avsåg jämväl engångskostnader för nyuppsättning av hundbeståndet m. m., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Hundbevakningstjänsten* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 5 000 kronor.

Flytande materiel, artillerimateriel m. m.

65:o) **Marinen: Underhåll av fartyg m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 96, s. 84 och 85) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 23 800 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 25 700 000 kronor.

Marinförvaltningen har beräknat medelsbehovet för underhåll av flottans fartyg m. m. till 20 354 075 kronor, för underhåll av kustartilleriets materiel m. m. till 3 810 000 kronor och för gemensamma kostnader till 132 000 kronor eller till sammanlagt i runt tal 24 300 000 kronor.

Departementschefen har i annat sammanhang föreslagit, att kostnaderna för inventarier m. m. i fartyg skola bestridas av anslaget till Marinen: Inventarier m. m. samt att vissa förrådsomkostnader, som för närvarande bestridas från förevarande anslag, skola belasta anslaget till Marinen: Materialförråd m. m. Med beaktande härav har departementschefen föreslagit, att förevarande anslag, med någon avrundning nedåt, uppföres med ett belopp av 23 800 000 kronor.

I de likalydande motionerna I: 368 av herr *Ewerlöf m. fl.* och II: 531 av herr *Skoglund m. fl.* har hemställts bland annat, att riksdagen måtte för budgetåret 1948/49 till förstärkning av marinens materielanslag anvisa 10 miljoner kronor utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit. Av nämnda belopp ha enligt motionerna 2 miljoner kronor avsetts för förbättring av avrustade fartygs grundberedskap. I fråga om de motiv, som härför åberopats, torde få hänvisas till motionen I: 368 (s. 5).

Utskottet. I sitt denna dag avgivna utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 208 angående vissa anslag till materielanskaffning för försvaret för budgetåret 1948/49 m. m. tillstyrker utskottet, att förevarande anslag må under i propositionen angivna förutsättningar enligt Kungl. Maj:ts bestämmande överskridas under nämnda budgetår.

Även om en sådan förbättring av avrustade fartygs grundberedskap, som i motionerna I: 368 och II: 531 åsyftas, i och för sig är önskvärd, finner utskottet icke tillräckliga skäl föreligga att frångå Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet får sålunda hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 368 och II: 531, såvitt de avse förbättring av avrustade fartygs grundberedskap, till *Marinen: Underhåll av fartyg m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 23 800 000 kronor.

Bidrag och understöd.

66:o) **Marinen: Bidrag till sjövärnskåren. Marinen: Bidrag till maritim ungdomsverksamhet. Marinen: Understöd åt föreningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 99—101, s. 86 och 87), vilka innebära oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Marinen: Bidrag till sjövärnskåren* ett reservationsanslag av 155 000 kronor;

b) till *Marinen: Bidrag till maritim ungdomsverksamhet* ett reservationsanslag av 19 000 kronor;

c) till *Marinen: Understöd åt föreningar m. m.* ett anslag av 23 000 kronor.

Flygvapnet.

Avlöningar m. m. till fast anställd personal.

67:o) **Flygvapnet: Avlöningar till personal å reservstat.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 103, s. 88), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Avlöningar till personal å reservstat* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 kronor.

68:o) **Flygvapnet: Avlöningar till personal i flygvapnets reserv.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 104, s. 88—90) att dels besluta, att flygvapnets reserv må omfatta även meteorologpersonal, dels ock till Flygvapnet: Avlöningar till personal i flygvapnets reserv för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 650 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 750 000 kronor.

Då statsmakterna år 1943 fastställde riktlinjerna för den militära väderlekstjänstens organisation (prop. nr 354; rd. skr. nr 510), lämnades frågan om inrättande av en reserv för meteorologpersonal öppen. Det förutsattes, att detta spörsmål i sinom tid efter närmare övervägande skulle upptagas till behandling. Departementschefen har funnit tiden nu vara inne att utbygga flygvapnets reserv med befattningar för militärmeteorologpersonal. Den avvägning, som skett i fråga om tjänstgöringstidens längd — som regel 45 dagar vart annat år — för flygande personal, har ansetts vara lämplig även för meteorologpersonal. För personal, som har sådan civil sysselsättning att erhållen utbildning därunder vidmakthålles, har — analogt med före-

skrifterna för personal i flygtjänstbefattning — tjänstgöringstiden synts kunna inskränkas till 35 dagar.

Enligt gällande bestämmelser äger flygförare, som tillika är flyglärare vid grundläggande flygutbildning, rätt att utöver flygtillägg åtnjuta flyglärartillägg med 50 kronor för månad räknat. Det har synts departementschefen icke vara riktigt, att reservpersonal och värnpliktiga, som tagas i anspråk för dylik tjänstgöring, skola vara undantagna från rätten till flyglärartillägg. Departementschefen har därför förordat, att sådan förmån beredes dem enligt samma grunder som aktiv personal. Förmånen i fråga har ansetts böra få utgå retroaktivt från och med den 1 juli 1945 samt att det får bero vid de utbetalningar av flygläraryrvoden till reservpersonal och värnpliktiga, som skett före nämnda dag.

Utskottet har funnit skäl tala för att en reserv för meteorologpersonal inrättas vid flygvapnet och tillstyrker förslaget härom. Tjänstgöringens längd för ifrågavarande personal synes böra bestämmas på sätt departementschefen föreslagit. Utskottet delar även departementschefens uppfattning, att jämväl reservpersonal och värnpliktiga må kunna komma i åtnjutande av flyglärartillägg enligt samma grunder som aktiv personal. Jämväl detta förslag biträdades alltså. Den verkställda anslagsberäkningen synes kunna godtagas.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) besluta, att flygvapnets reserv må omfatta även meteorologpersonal;

b) till *Flygvapnet: Avlöningar till personal i flygvapnets reserv* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 650 000 kronor.

69:o) **Flygvapnet: Rekryteringskostnader. Flygvapnet: Ekiperingsersättningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 105 och 106, s. 90 och 91) får utskottet — under erinran att samma anslagsbelopp anvisats för innevarande budgetår — hemställa,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Flygvapnet: Rekryteringskostnader* ett förslagsanslag av 75 000 kronor;

b) till *Flygvapnet: Ekiperingsersättningar* ett förslagsanslag av 470 000 kronor.

Avlöningar m. m. till värnpliktiga.

70:o) **Flygvapnet: Familjbidrag.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 109, s. 92) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 750 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 750 000 kronor.

Belastningen under anslaget för budgetåret 1946/47 har utgjort 1 165 000 kronor. Med hänsyn till av departementschefen förordad minskning av antalet tjänstgöringsdagar för värnpliktiga har anslaget ansetts böra bestämmas till samma belopp som för innevarande budgetår.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Familjebidrag* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 750 000 kronor.

Sjukvård.

71:o) **Flygvapnet: Sjukvård.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 110, s. 92 och 93) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 230 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 215 000 kronor.

Sjukvårdsförvaltningen har med utgångspunkt bland annat från ett dagskostnadsbelopp av 3,5 öre för sjukvård och begravningshjälp åt värnpliktiga samt 2 314 375 tjänstgöringsdagar beräknat medelsanvisningen för nästa budgetår till 233 000 kronor.

Departementschefen, som räknat med mindre antal tjänstgöringsdagar för fast anställt manskap och värnpliktiga än ämbetsverket, har uppskattat anslaget till 230 000 kronor.

Utskottet. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Sjukvård* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 230 000 kronor.

72:o) **Flygvapnet: Sjukvårdsmateriel.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 111, s. 93) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 55 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 55 000 kronor.

Sjukvårdsförvaltningen har för nästa budgetår beräknat medelsanvisningen under anslaget till 60 000 kronor.

Departementschefen, som räknat med mindre antal tjänstgöringsdagar för fast anställt manskap och värnpliktiga än vad ämbetsverket i sina beräk-

ningar utgått från, har ansett medelsanvisningen härigenom kunna minskas med 2 500 kronor. På grund av kostnadsöverflyttningar föreslås en ytterligare minskning med 1 500 kronor. Anslaget har därefter avrundats till 55 000 kronor.

Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Sjukvårdsmateriel* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 55 000 kronor.

Reseersättningar m. m.

73:o) **Flygvapnet: Reseersättningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 112, s. 93), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Reseersättningar m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 950 000 kronor.

Expenser m. m.

74:o) **Flygvapnet: Bränsle m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 113, s. 93 och 94), vilket innebär en av anslagsbelastningen föranledd höjning med 400 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Bränsle m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 4 000 000 kronor.

75:o) **Flygvapnet: Telefon m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 114, s. 94 och 95), vilket innebär en anslagshöjning med 30 000 kronor, avseende utökning av antalet teleprinteremottagare vid varje flottilj från en till två, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Telefon m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 920 000 kronor.

76:o) **Flygvapnet: Övriga expenser m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 115, s. 95), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Övriga expenser m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 170 000 kronor.

Mathållning.

77:o) **Flygvapnet: Mathållning.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 116, s. 95 och 96) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 3 900 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 5 000 000 kronor.

Departementschefen har för nästa budgetår beräknat normalportionspriset till 1 krona 50 öre, innebärande en höjning med 10 öre, samt övriga mathållningskostnader till 15 öre eller 5 öre mindre än för innevarande budgetår. Den sammanlagda portionskostnaden skulle alltså utgöra 1 krona 65 öre för dag. I överensstämmelse härmed har med utgångspunkt från 2 374 000 tjänstgöringsdagar anslaget för nästa budgetår beräknats till, i avrundat tal, 3 900 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Mathållning* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 3 900 000 kronor.

Intendenturmateriel m. m.

78:o) **Flygvapnet: Beklädnad m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 117, s. 96 och 97) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 2 300 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 2 980 000 kronor.

Flygförvaltningen har till grund för beräkningen av medelsbehovet för munderingsutrustning tillämpat samma belopp som för innevarande budgetår. Ämbetsverket, som utgått från ett antal tjänstgöringsdagar för manskap med rätt till fri beklädnad m. m. av 2 789 000, har uppskattat anslaget för nästa budgetår till 2 738 000 kronor.

Departementschefen har icke funnit annan anledning till erinran mot flygförvaltningens anslagsberäkning än att medelsbehovet, med hänsyn till beräknat minskat antal tjänstgöringsdagar och angelägenheten av att i nuvarande ekonomiska läge begränsa materielanskaffningarna, bör nedräknas till 2 300 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Beklädnad m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 2 300 000 kronor.

79:o) **Flygvapnet: Inventarier m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 118, s. 97 och 98) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 675 000 kronor.

Flygförvaltningen, som vid uppskattningen av anslaget för nästa budgetår utgått från 2 789 000 tjänstgöringsdagar, har beräknat detsamma till 626 000 kronor.

Med hänsyn till det lägre antal tjänstgöringsdagar, som departementschefen räknat med, och angelägenheten att i nuvarande läge begränsa materielanskaffningarna har departementschefen ansett anslaget böra uppföras med 500 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Inventarier m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

80:o) **Flygvapnet: Tvätt.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 119, s. 98) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 325 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 400 000 kronor.

Flygförvaltningen har beräknat medelsanvisningen under anslaget för nästa budgetår till 363 000 kronor, därvid ämbetsverket utgått från 2 789 000 tjänstgöringsdagar.

Med beaktande av det minskade antal tjänstgöringsdagar, varmed departementschefen i det föregående räknat, har departementschefen föreslagit, att anslaget bestämmes till 325 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Tvätt* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 325 000 kronor.

Övningar m. m.

81:o) **Flygvapnet: Övningar m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 120, s. 98 och 99) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 2 940 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 2 880 000 kronor.

Med hänsyn främst till rådande brist på utländska valutor har departementschefen ansett angeläget, att flygverksamheten under nästa budgetår

begränsas så mycket som kan vara möjligt utan att utbildningsverksamheten äventyras. En inom flygstaben med denna utgångspunkt verkställd utredning har synts departementschefen visa, att det i flygförvaltningens anslagsäskanden beräknade flygtidsbehovet, 147 175 timmar, bör kunna nedbringas med 11 000 timmar till 136 175 timmar. Denna minskning av flygtiden påverkar emellertid icke i högre grad kostnaderna under övningsanslaget, vilka till stor del äro fasta och hänföra sig till väderlekstjänst, flygsäkerhetstjänst, transporter m. m. Från flygstaben har därjämte framhållits, att de pågående ombyggnadsarbetena på flottiljflygfälten föranledde ombaseringar av förbanden till fält utanför den ordinarie förlägningsorten. Dessa förhållanden medförde, att traktamentskostnaderna per flygtimme under nästa budgetår komme att ökas. Departementschefen har ansett sig med hänsyn till vad sålunda upplysts böra, trots minskningen i flygtiden, räkna med en mindre höjning av anslaget för nästa budgetår och föreslagit, att detsamma uppföres med 2 940 000 kronor, vilket innebär en anslagshöjning med 60 000 kronor.

Utskottet har ansett den av departementschefen verkställda anslagsberäkningen kunna godtagas.

I sitt denna dag avgivna utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 208 angående vissa anslag till materielanskaffning för försvaret för budgetåret 1948/49 m. m. tillstyrker utskottet, att förevarande anslag må under i propositionen angivna förutsättningar enligt Kungl. Maj:ts bestämmande överskridas under nämnda budgetår.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Övningar m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 2 940 000 kronor.

82:o) **Flygvapnet: Hundbevakningstjänsten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 121, s. 99 och 100), innebärande oförändrad medelsanvisning, får utskottet — som icke har något att erinra mot att de privatägda hundarna utbytas mot stamhundar — hemställa,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Hundbevakningstjänsten* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 18 000 kronor.

Flygmateriel m. m.

83:o) **Flygvapnet: Drift och underhåll av flygmateriel m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 123, s. 100—102) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 33 800 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 33 800 000 kronor.

Flygförvaltningen har för nästa budgetår beräknat det sammanlagda medelsbehovet under anslaget till 37 708 000 kronor, därvid ämbetsverket bl. a. utgått från ett antal av 147 175 flygtimmar.

Departementschefen, som uppskattat antalet flygtimmar till 136 175, har med hänsyn härtill och med beaktande av det ekonomiska läget föreslagit, att medelsanvisningen begränsas till 33 800 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag, som innebär oförändrad medelsanvisning.

I sitt denna dag avgivna utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 208 angående vissa anslag till materielanskaffning för försvaret för budgetåret 1948/49 m. m. tillstyrker utskottet, att förevarande anslag må under i propositionen angivna förutsättningar enligt Kungl. Maj:ts bestämmande överskridas under nämnda budgetår.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Drift och underhåll av flygmateriel m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 33 800 000 kronor.

84:o) **Flygvapnet: Drivmedelsförråd m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 124, s. 102 och 103) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 1 900 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 2 500 000 kronor.

Anslagsminskningen är i huvudsak föranledd av att vissa kostnader överförts till andra anslag.

Departementschefen har föreslagit, att förevarande anslag, som för innevarande budgetår är av reservationsanslags natur, ändras till förslagsanslag, som dock bör maximeras av Kungl. Maj:t.

Utskottet tillstyrker den äskade medelsanvisningen och har icke något att erinra mot att anslaget — i likhet med vad som föreslagits beträffande arméns och marinens motsvarande anslag — ändras till förslagsanslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Drivmedelsförråd m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 1 900 000 kronor.

Bidrag och understöd.

85:o) **Flygvapnet: Understöd åt privatflyget.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 127, s. 103 och 104), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en minskning med 40 000 kronor, be-

roende på förefintlig reservation å anslagsposten till utbildningspremier, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Understöd åt privatflyget* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 350 000 kronor.

Vissa för försvaret gemensamma ändamål.

Sjökarteverket.

86:o) **Sjökarteverket: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 128, s. 105—114) att

dels godkänna av departementschefen förordade ändringar i personalförteckningen för sjökarteverket,

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för sjökarteverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49,

dels ock till Sjökarteverket: Avlöningar för budgetåret 1948/49 anvisa att förslagsanslag av 777 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 740 000 kronor.

På begäran av 1946 års riksdag har utredning verkstälts rörande sjökarteverkets arbetsuppgifter. Frågan härom har upprepade gånger under de senaste tjugu åren varit föremål för statsmakternas uppmärksamhet. Detta sammanhänger därmed, att vissa av verkets uppgifter på grund av sin natur nära beröra verksamhet som bedrivs inom andra statsorgan, främst lotsstyrelsen och kommerskollegium. Den nu verkställda utredningen har synts departementschefen visa, att några påtagliga fördelar icke stå att vinna genom att vissa av verkets uppgifter avskiljas från verkets handläggning. Departementschefen har därför, i likhet med de flesta av de av den ifrågasatta organisationen berörda myndigheterna, förordat, att sjökarteverket får behålla sina nuvarande arbetsuppgifter.

Den verkställda utredningen har givit departementschefen vid handen, att heltidsanställda föreståndare stadigvarande erfordras i Stockholm och Göteborg, varför departementschefen tillstyrkt, att ifrågavarande befattningar uppföras på ordinarie stat. Däremot har departementschefen ansett sig icke för närvarande böra föreslå, att även kontrollstationsföreståndaren i Malmö erhåller ordinarie anställning liksom ej heller att befattningarna för kontrollstationsföreståndare uppflyttas till 26 lönegraden.

I likhet med styrelsen för sjökarteverket har departementschefen ansett det befogat, att de civila mättningsförrättarna — vilka för närvarande åtnjuta arvoden — inplaceras i lönesystemet såsom extra tjänstemän. Inplaceringen i lönegrad har synts böra ske i enlighet med av styrelsen för sjökarteverket framlagt förslag med viss av statskontoret föreslagen jämkning. Departementschefen har förutsatt, att mättningsförrättarna anställas som extra tjänstemän allenast för den tid, som mätningarna pågå.

Utskottet. Med hänsyn till vad den i ärendet verkställda utredningen givit vid handen, anser utskottet sig icke böra ifrågasätta någon ändring i sjökarteverkets nuvarande arbetsuppgifter. Vad beträffar löneställningen för kontrollstationsföreståndarna i Stockholm och Göteborg vill utskottet på i ärendet anförda skäl tillstyrka, att dessa befattningshavare uppföras på ordinarie stat. Ej heller synes något vara att erinra mot att de civila mätningförrättarna inplaceras i lönesystemet såsom extra tjänstemän, därvid inplaceringen i lönegrad bör ske i enlighet med vad departementschefen föreslagit. Jämväl den verkställda anslagsberäkningen synes kunna godtagas.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) besluta, att i personalförteckningen för sjökarteverket skola uppföras två befattningar såsom kontrollstationsföreståndare i lönegrad Ca 24,

b) godkänna följande avlöningsstat för sjökarteverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 407 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 8 340
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 236 500
4. Särskilda löneförmåner, <i>förslagsvis</i>	» 51 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 74 160

Summa kronor 777 000;

c) till *Sjökarteverket*: *Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 777 000 kronor.

87:o) **Sjökarteverket: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 129, s. 114 och 115), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en höjning med 20 000 kronor, avseende publikationstryck, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjökarteverket*: *Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 280 000 kronor.

88:o) **Sjökarteverket: Mättnings- och rekognosceringsverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 130, s. 115—118), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en höjning med 80 000 kronor, beroende i huvudsak på ökade kostnader för utsjömätningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjökarteverket*: *Mättnings- och rekognosceringsverksamhet* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 620 000 kronor.

89:o) **Sjökarteverket: Bidrag till internationella hydrografiska byrån.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 131, s. 118), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjökarteverket: Bidrag till internationella hydrografiska byrån* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 15 000 kronor.

Krigsarkivet.

90:o) **Krigsarkivet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 132, s. 118 och 119), vilket innebär en av de nya lönebestämmelserna för-
anledd anslagshöjning med 9 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för krigsarkivet, att till-
lämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>för- slagsvis</i>	kronor	42 400
2. Arvoden till pensionerad personal i arvo- desbefattningar, <i>förslagsvis</i>	»	47 800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	66 600
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	17 300
	<u>Summa kronor</u>	<u>174 100</u>

Särskilda uppbördsmedel:

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	kronor	33 100
	<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>141 000;</u>

b) till *Krigsarkivet: Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 141 000 kronor.

91:o) **Krigsarkivet: Omkostnader. Krigsarkivet: Samlingars konservering m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 133 och 134, s. 119 och 120), som innebära oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Krigsarkivet: Omkostnader* ett förslagsanslag av 38 000 kronor;

b) till *Krigsarkivet: Samlingars konservering m. m.* ett reserva-
tionsanslag av 1 900 kronor.

Armémuseum.

92:o) **Armémuseum: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 135, s. 120—122) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för armémuseum, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49,

dels ock till *Armémuseum: Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 90 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 93 000 kronor. Anslagsminskningen är föranledd av de nya lönebestämmelserna.

Utskottet. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för armémuseum, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förlagsvis</i>	kronor 59 800
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal.....	» 23 000
3. Rörligt tillägg, <i>förlagsvis</i>	» 7 200

Summa kronor 90 000;

b) till *Armémuseum: Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 90 000 kronor.

93:o) **Armémuseum: Omkostnader. Armémuseum: Samlingars konservering m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 136 och 137, s. 122—124), som innebära oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Armémuseum: Omkostnader* ett förslagsanslag av 8 000 kronor;

b) till *Armémuseum: Samlingars konservering m. m.* ett reservationsanslag av 11 100 kronor.

Försvarets socialbyrå.

94:o) **Försvarets socialbyrå: Avlöningar.** Utskottet, som icke har något att erinra mot de av departementschefen förordade ändrade grunderna för ersättningar till styrelsens ordförande och till ledamöter i värnplikthjälpsdelegationen, får i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 139, s. 124—126), vilket innebär en anslagsminskning med 12 000 kronor, hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för försvarets socialbyrå, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.*Utgifter:*

1. Avlöning till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	kronor	17 400
2. Arvode till pensionerad personal i arvodesbefattning, <i>förslagsvis</i>	»	8 200
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	7 200
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	127 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	15 700
<hr/>		
Summa kronor		175 500

Särskilda uppbördsmedel:

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	kronor	5 500
<hr/>		
Nettoutgift kronor		170 000;

b) till *Försvarets socialbyrå*: *Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 170 000 kronor.

95:o). **Försvarets socialbyrå: Omkostnader. Försvarets socialbyrå: Vissa civilanställningsåtgärder.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 140 och 141, s. 126 och 127), som innebära oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Försvarets socialbyrå*: *Omkostnader* ett förslagsanslag av 85 000 kronor;

b) till *Försvarets socialbyrå*: *Vissa civilanställningsåtgärder* ett förslagsanslag av 785 000 kronor.

Försvarets läroverk.

96:o). **Försvarets läroverk: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 142, s. 127—129), vilket innebär en anslagsminskning med 87 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för försvarets läroverk, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	355 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	4 600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	195 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	53 400
<hr/>		
Summa kronor		608 000;

b) till *Försvarets läroverk: Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 608 000 kronor.

97:o) **Försvarets läroverk: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 143, s. 129 och 130), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets läroverk: Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 65 000 kronor.

Garnisonssjukhusen.

98:o) **Garnisonssjukhusen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 144, s. 130—133) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för garnisons-sjukhusen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49,

dels ock till Garnisonssjukhusen: Avlöningar för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 2 660 000 kronor.

Departementschefen har föreslagit, att vid garnisonssjukhuset i Skövde inrättas en extra förste underläkartjänst i Cg 26, att den för narkosläkare på kirurgiska avdelningen vid garnisonssjukhuset i Boden avsedda extra förste underläkartjänsten i Cg 26 utbytes mot en extra ordinarie dylik tjänst i Ce 26 samt att en av de för röntgenavdelningen vid sjukhuset avsedda extra underläkartjänsterna i Cg 25 utbytes mot en extra förste underläkartjänst i Cg 26. Det har syntts departementschefen få ankomma på Kungl. Maj:t att närmare pröva behovet av lägre icke-ordinarie personal vid garnisons-sjukhusen.

Vidare föreslås, att sjukvårdseleverna vid garnisonssjukhusen erhålla kontant ersättning med 30 kronor för månad.

Inkomsterna vid garnisonssjukhusen, för innevarande budgetår beräknade till 1 900 000 kronor, ha hittills redovisats å riksstatens inkomstsida. Inom försvarsdepartementet har upptagits fråga om redovisning av dessa inkomster under garnisonssjukhusens anslag. Efter samråd med chefen för finansdepartementet har departementschefen föreslagit, att dessa inkomster från och med nästa budgetår tillgodoföras garnisonssjukhusens anslag såsom särskilda uppbördsmedel. Inkomsterna ha för nästa budgetår beräknats till 4 000 000 kronor. Härav ha 2 700 000 kronor ansetts böra, under en särskild förslagsvis beräknad post benämnd Vårdavgifter, upptagas under avlöningsanslaget, medan återstoden syntts böra tagas i beräkning vid uppskattande av medelsbehovet under omkostnadsanslaget.

Utskottet. Den föreslagna förstärkningen av läkarpersonalen vid garnisonssjukhuset i Skövde finner utskottet sig böra tillstyrka. Likaledes biträdets förslaget om förbättrad löneställning för de två läkarna vid garnisons-

sjukhuset i Boden. Ej heller synes något vara att erinra mot att sjukvårdseleverna erhålla kontant ersättning med av departementschefen föreslaget belopp. Utskottet tillstyrker vidare, att inkomsterna vid garnisonsjukhusen, vilka hittills redovisats å riksstatens inkomstsida, hädanefter såsom särskilda uppbördsmedel tillgodoföras garnisonssjukhusens avlönings- respektive omkostnadsanslag. Den verkställda anslagsberäkningen i övrigt synes böra godtagas.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för garnisonssjukhusen, att tillämnas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	374 000
2. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbefattningar, <i>förslagsvis</i>	»	78 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	147 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	1 939 000
5. Avlöningar till viss arbetarpersonal, <i>förslagsvis</i>	»	130 000
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	287 000
	Summa kronor	2 955 000

Särskilda uppbördsmedel:

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	kronor	55 000
Vårdavgifter, <i>förslagsvis</i>	»	2 700 000
	Nettoutgifter kronor	200 000;

b) till *Garnisonssjukhusen*: *Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

99:o) **Garnisonssjukhusen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 145, s. 134), innebärande en anslagsminskning med 1 200 000 kronor, får utskottet — med hänvisning till vad utskottet anfört under närmast föregående punkt — hemställa,

att riksdagen må till *Garnisonssjukhusen*: *Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kronor.

100:o) **Garnisonssjukhusen: Karolinska sjukhusets garnisonsavdelningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 146, s. 134—138) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för karolinska sjukhusets garnisonsavdelningar, dels tillämnas till riksdagens protokoll 1948. 6 saml. Nr 4.

linska sjukhusets garnisonsavdelningar, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49,

dels ock till Garnisonssjukhusen: Karolinska sjukhusets garnisonsavdelningar för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 180 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 159 000 kronor.

Vid karolinska sjukhusets garnisonsavdelningar må för innevarande budgetår finnas anställda, bland andra, två förste underläkare i Cg 26 och två underläkare i Cg 25 samt högst fyra extra läkare i Cg 24.

Departementschefen har förordat, att avlöningsförhållandena för dessa läkare vid garnisonsavdelningarna regleras i enlighet med vad som enligt riksdagens beslut (prop. 1947: 287; rd. skr. 1947: 445) skett för motsvarande kategorier läkare vid karolinska sjukhusets övriga avdelningar samt att en dylik reglering genomföres redan från och med innevarande budgetår.

Enligt förslaget skulle de båda förste underläkarna i Cg 26 åtnjuta grundarvode med 14 400 kronor och de övriga grundarvode med 11 300 kronor för år, vartill skulle komma tre ålderstillägg, vart och ett å 600 kronor.

Enligt Kungl. Maj:ts brev den 30 juni 1947 må från anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, utgå bland annat följande arvoden, nämligen till en läkare vid venerologiska avdelningen 4 680 kronor, en läkare vid röntgen- och ljusavdelningen 5 280 kronor och en ögonläkare 2 340 kronor. Departementschefen har föreslagit, att arvodet till ögonläkaren bestämmes till 4 476 kronor för år och till de båda övriga läkarna till, i ett för allt, 9 000 kronor för år.

Utskottet. Vad beträffar den föreslagna löneregleringen för vissa underordnade läkare vid garnisonsavdelningarna vill utskottet erinra, att utskottet i sitt den 10 februari 1948 avgivna av riksdagen godkända utlåtande nr 16 behandlat denna fråga och därvid tillstyrkt departementschefens förslag. Utskottet har icke något att invända mot att den ifrågasatta arvodesregleringen för de tre arvodesanställda läkarna vid sjukhuset genomföres på sätt departementschefen föreslagit. Övriga under förevarande punkt framställda förslag tillstyrkas jämväl.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för karolinska sjukhusets garnisonsavdelningar, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	29 000
2. Arvode till pensionerad personal i arvodesbefattning, <i>förslagsvis</i>	»	8 600

3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	kronor	27 300
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	104 200
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	16 400
	<u>Summa kronor</u>	<u>185 500</u>

Särskilda uppbördsmedel:

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	kronor	5 500
	<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>180 000;</u>

b) till *Garnisonssjukhusen: Karolinska sjukhusets garnisons-avdelningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 180 000 kronor.

Militärapoteket.

101:o) **Militärapoteket: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 147, s. 138—141) att

dels medgiva, att den farmaceutiska personalen vid militärapoteket må placeras i löneklass enligt de av departementschefen i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 3 januari 1948 förordade grunderna,

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för militärapoteket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49,

dels ock till Militärapoteket: Avlöningar för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 341 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 323 000 kronor.

På grund av det nya läge, som uppstått till följd av att löneförbättringar genomförts för farmaceuter på enskilda apotek, har det synts departementschefen erforderligt att i vissa avseenden jämka avlöningen till farmaceuterna vid militärapoteket. Departementschefen har därför förordat, att avlöningsföreskrifter liknande dem som redan gälla för apotekare i Cg 23 meddelas även för apotekarna i Cg 27 och farmacie kandidaterna i Cg 19. Apotekarna i Cg 27 böra alltså erhålla lön enligt den löneklass, som med två nummer överstiger den, vari lönen motsvarar minst de löneförmåner, förtroendemannaarvode icke inräknat, vederbörande skulle ägt uppbära vid tjänstgöring såsom farmaceut å enskilt apotek å 5-ort, varvid emellertid högre löneklass än 32 icke bör komma till användning. Farmacie kandidaterna åter böra erhålla lön enligt den löneklass, vari lönen motsvarar minst de löneförmåner vederbörande skulle ägt uppbära vid tjänstgöring såsom farmaceut å enskilt apotek å 5-ort, dock högst enligt 24 löneklassen.

Utskottet finner en jämkning i vissa avseenden av avlöningen till farmaceuterna vid militärapoteket påkallad och har därvid icke något att erinra mot att lönevillkoren för denna personal ordnas i enlighet med departe-

mentschefens förslag. På grund härav och då den verkställda anslagsberäkningen synes bära godtagas, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att den farmaceutiska personalen vid militärapoteket må placeras i löneklass enligt de av departementschefen i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 3 januari 1948 förordade grunderna;

b) godkänna följande avlöningsstat för militärapoteket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöning till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	kronor	17 400
2. Arvode till pensionerad personal i arvodesbefattning, <i>förslagsvis</i>	»	8 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	285 500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	35 400
	<u>Summa kronor</u>	<u>346 500</u>

Särskilda uppbördsmedel:

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	kronor	5 500
	<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>341 000;</u>

c) till *Militärapoteket*: *Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 341 000 kronor.

102:o) **Militärapoteket: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 148, s. 141 och 142), innebärande en anslagsminskning med 37 000 kronor, som i huvudsak föranletts av att under löpande budgetår medel anvisats för vissa engångsanskaffningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Militärapoteket*: *Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 53 000 kronor.

Försvarets tandvård.

103:o) **Försvarets tandvård: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 149, s. 142 och 143), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en av de nya lönebestämmelserna föranledd anslagshöjning med 190 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för försvarets tandvård, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	kronor	974 000
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	116 000
		<hr/>
	Summa kronor	1 090 000;

b) till *Försvarets tandvård*: *Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 1 090 000 kronor.

104:o) **Försvarets tandvård: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 150, s. 143), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets tandvård*: *Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 265 000 kronor.

Centrala värnpliktsbyrån.

105:o) **Centrala värnpliktsbyrån: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 151, s. 143—145) att

dels godkänna av departementschefen förordade ändringar i personalförteckningen för centrala värnpliktsbyrån,

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för centrala värnpliktsbyrån, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49,

dels ock till Centrala värnpliktsbyrån: *Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 441 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 427 000 kronor.

Utskottet. De av departementschefen förordade ändringarna i personalförteckningen beträffande löneställning och tjänstebenämning för viss personal vid värnpliktsbyrån ha i princip godtagits av 1947 års riksdag vid behandlingen av propositionen nr 246 angående viss tjänsteförteckningsrevision för försvarsväsendet m. m. Utskottet tillstyrker alltså förslagen i fråga. På grund härav och då icke något synes vara att erinra mot den verkställda anslagsberäkningen, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) å personalförteckningen för centrala värnpliktsbyrån under rubriken Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än Ce 24 — med uteslutande av en militärpsykolog i lönegrad Ce 30 och 1 aktuarie i lönegrad Ce 25 — uppföra 1 psykolaborator i lönegrad Ce 30 och 1 förste aktuarie i lönegrad Ce 27;

b) godkänna följande avlöningsstat för centrala värnpliktsbyrån, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.*Utgifter:*

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	31 000
2. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbefattningar, <i>förslagsvis</i>	»	90 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	21 200
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	311 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	51 800
		Summa kronor 505 000

Särskilda uppbördsmedel:

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	kronor	64 000
		Nettoutgift kronor 441 000;

c) till *Centrala värnpliktsbyrån*: *Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 441 000 kronor.

106:o) **Centrala värnpliktsbyrån: Omkostnader. Centrala värnpliktsbyrån: Adresseringsmaskiner m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 152 och 153, s. 146 och 147), vilka i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebära beträffande förstnämnda anslag oförändrat belopp och i fråga om sistnämnda anslag en höjning med 15 000 kronor, beroende i huvudsak på ändrad anslagsredovisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Centrala värnpliktsbyrån*: *Omkostnader* ett förslagsanslag av 80 000 kronor;

b) till *Centrala värnpliktsbyrån*: *Adresseringsmaskiner m. m.* ett reservationsanslag av 80 000 kronor.

Inskrivningsväsendet.

107:o) **Inskrivningskostnader. Inskrivningsrådet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 154 och 155, s. 147), som innebära oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Inskrivningskostnader* ett förslagsanslag av 400 000 kronor;

b) till *Inskrivningsrådet* ett anslag av 6 000 kronor.

Vissa övriga gemensamma ändamål.

108:o) **Vissa specialundersökningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 156, s. 147 och 148), som innebär en anslagsminskning med 40 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa specialundersökningar m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 275 000 kronor.

109:o) **Personalvårdsverksamhet. Försvarsupplysning. Fritidsundervisning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 157—159, s. 148 och 149), vilka i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebära beträffande förstnämnda och sistnämnda anslag oförändrade belopp och beträffande anslaget till Försvarsupplysning minskning med 4 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Personalvårdsverksamhet* ett reservationsanslag av 85 000 kronor;

b) till *Försvarsupplysning* ett reservationsanslag av 120 000 kronor;

c) till *Fritidsundervisning* ett reservationsanslag av 185 000 kronor.

110:o) **Försvarsfilm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 160, s. 149 och 150), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en höjning med 100 000 kronor, beroende på ökad användning av undervisningsfilm, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarsfilm* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

111:o) **Publikations- och blankettryck.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 161, s. 151), vilket innebär en anslagsminskning med 75 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Publikations- och blankettryck* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 950 000 kronor.

112:o) **Lottaorganisationen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 162, s. 151), vilket innebär en anslagshöjning med 20 000 kronor, avseende anslagsposten till daglön, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lottaorganisationen* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 160 000 kronor.

Avveckling av beredskapen m. m.

113:o) **Vissa förrådskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 163, s. 151—153), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, får utskottet — med förmälan att anslaget är avsett för färdigställande av permanenta fredsförråd — hemställa,

att riksdagen må till *Vissa förrådskostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 1 900 000 kronor.

Diverse.

114:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 164 och 165, s. 154) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond* ett förslagsanslag av 50 000 kronor;

b) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* ett förslagsanslag av 574 000 kronor.

115:o) **Bestridande av beredskapskostnader vid försvarets fabriksverk. Ersättning för automobilskatt. Ersättning för rustning och rotering.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 166—168, s. 154 och 155), vilka innebära oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Bestridande av beredskapskostnader vid försvarets fabriksverk* ett förslagsanslag av 500 000 kronor;

b) till *Ersättning för automobilskatt* ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor;

c) till *Ersättning för rustning och rotering* ett förslagsanslag av 40 000 kronor.

116:o) **Resestipendier. Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 169 och 170, s. 155), vilka i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebära minskningar med 49 900 kronor respektive 50 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Resestipendier* ett reservationsanslag av 100 kronor;

b) till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

117:o) **Planering av allmänna arbeten.** Under hänvisning till vad chefen för finansdepartementet anfört vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor får utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 171, s. 155) hemställa,

att riksdagen må till *Planering av allmänna arbeten* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

118:o) **Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m. Vissa ersättningar i anledning av skador vid militär verksamhet m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 172 och 173, s. 156), vilka i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebära beträffande förstnämnda anslag en minskning med 50 000 kronor och beträffande sistnämnda anslag oförändrat belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

- a) till *Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m.* ett reservationsanslag av 25 000 kronor;
- b) till *Vissa ersättningar i anledning av skador vid militär verksamhet m. m.* ett förslagsanslag av 325 000 kronor.

119:o) **Vissa ersättningar för inskränkningar i förfoganderätten till fast egendom.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 174, s. 156), vilket innebär en med 9 000 kronor minskad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa ersättningar för inskränkningar i förfoganderätten till fast egendom* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kronor.

120:o) **Ersättning för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 175, s. 157), vilket innebär en anslagsminskning med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig*, för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kronor.

121:o) **Bidrag till ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 176, s. 157 och 158), vilket innebär en av belastningen å anslaget föranledd höjning med 1 500 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring*, för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 12 000 000 kronor.

122:o) **Omskolning av i militärtjänst skadade.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 177, s. 158), vilket innebär en av belastningen å anslaget föranledd minskning med 100 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Omskolning av i militärtjänst skadade* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 400 000 kronor.

123:o) **Extra utgifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 178, s. 159), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kronor.

124:o) **Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 179, s. 159), vilket innebär en anslagsminskning med 45 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 330 000 kronor.

Uppskjutna frågor.

125:o) Utskottet, som tidigare avgivit utlåtande beträffande *punkten 58*: Armén: Ersättning till försvarets fastighetsfond: Arméns delfond, *punkten 59*: Armén: Befästningars underhåll m. m., *punkten 97*: Marinen: Ersättning till försvarets fastighetsfond: Marinens delfond, *punkten 98*: Marinen: Befästningars underhåll m. m., *punkten 125*: Flygvapnet: Ersättning till försvarets fastighetsfond: Flygvapnets delfond och *punkten 126*: Flygvapnet: Befästningars underhåll m. m., avgiver denna dag särskilt utlåtande i fråga om nedannämnda av Kungl. Maj:t under följande punkter framställda förslag, nämligen

- punkten 13*: Fortifikationsförvaltningen: Avlöningar. Fortifikationsförvaltningen: Omkostnader,
- punkten 16*: Arméförvaltningen: Avlöningar,
- punkten 20*: Flygförvaltningen: Avlöningar,
- punkten 22*: Försvarsstaben: Avlöningar,
- punkten 27*: Armén: Avlöningar till aktiv personal m. fl.,
- punkten 33*: Armén: Avlöningar till viss arbetarpersonal,
- punkten 34*: Armén: Avlöningar m. m. till värnpliktiga,
- punkten 54*: Armén: Anskaffning av tygmateriel m. m.,
- punkten 71*: Marinen: Avlöningar till aktiv personal m. fl.,
- punkten 77*: Marinen: Avlöningar till viss arbetarpersonal,
- punkten 78*: Marinen: Avlöningar m. m. till värnpliktiga,
- punkten 94*: Marinen: Fartygsbyggnader,
- punkten 95*: Marinen: Anskaffning av artillerimateriel m. m.,
- punkten 102*: Flygvapnet: Avlöningar till aktiv personal m. fl.,
- punkten 107*: Flygvapnet: Avlöningar till viss arbetarpersonal,
- punkten 108*: Flygvapnet: Avlöningar m. m. till värnpliktiga,
- punkten 122*: Flygvapnet: Anskaffning av flygmateriel m. m. och
- punkten 138*: Försvarets forskningsanstalt: Avlöningar. Försvarets forskningsanstalt: Omkostnader. Försvarets forskningsanstalt: Viss forskningsverksamhet;

vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 15 juni 1948.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Lindström, Gränebo, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, André, Gustaf Iwar Anderson, Gillström, von Heland, Sundelin, Hesselbom och Lundgren; samt

från andra kammaren: herrar Eriksson i Stockholm, Skoglund i Dovers-
torp, Ward, Andersson i Malmö, Wallentheim, Lindholm, Holmström, Onsjö,
Thapper, Persson i Vinberg, Persson i Svensköp och Johansson i Mysinge.

Reservationer:

1) vid *punkten 1* (Motioner om anslag till täckande av kostnaderna för bi-
behållande av 1947 års provisorium beträffande utbildningstidens längd
m. m.) av herrar *Johan Bernhard Johansson, Lindström, André, Lundgren,*
Skoglund i Dovers-
torp och *Holmström*, vilka ansett, att utskottets yttrande
och hemställan bort hava följande lydelse:

»Vad beträffar frågan om utbildningstiden för de värnpliktiga har i re-
servation, fogad till sammansatta stats- och andra lagutskottets den 9 juni
1948 avgivna utlåtande nr 1 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr
207 med förslag till förordning med provisoriska bestämmelser rörande
utbildningstiden för vissa värnpliktiga, i anslutning till yrkanden i motio-
nerna I: 369 och II: 532 samt I: 370 föreslagits, att första tjänstgöringen
under det närmaste året bestämmas till 10 månader. Därest riksdagen bifaller
ifrågavarande reservation torde i anslutning till yrkandet i motionerna I: 368
och II: 531 vederbörliga anslag under fjärde huvudtiteln böra i förhållande
till Kungl. Maj:ts förslag uppräknas.

Vidkommande frågan om anordnande av en efterutbildningsövning under nästa
budgetår har det, såsom i motionerna I: 369 och II: 532 framhållits, förutsatts,
att äldre värnpliktiga, som icke längre äro lämpade för sina krigsbefattningar,
omskolas till andra. Detta omskolningsbehov beräknas uppgå till icke mindre
än 40 % av de till efterutbildning inryckande kontingenterna. Med hänsyn till
den betydelse, som tillskotten av sålunda omskolad personal har särskilt för
luftvärnets del, vars krigsorganisation i stor utsträckning bygger härpå, an-
ser utskottet i likhet med motionärerna angeläget, att efterutbildningsöv-
ning i viss omfattning anordnas under nästa budgetår. Utskottet tillstyrker
alltså det i motionerna I: 368 och II: 531 framställda yrkandet om anvisande
för nästa budgetår av medel för ifrågavarande ändamål.

Beträffande det i motionen II: 530 gjorda yrkandet, att, därest första tjänst-
göringen vid armén nedsattes till 9 månader, en femtedel av värnpliktskontin-
genten skulle uttagas för utbildning till gruppchefer under 3 månader därut-
över, har i reservation, fogad till sammansatta stats- och andra lagutskottets
förberörda utlåtande nr 1, föreslagits, att till gruppcheferutbildning (motsva-
rande) uttagna värnpliktiga vid armén och kustartilleriet skola undergå fort-
satt tjänstgöring under 2 månader utöver första tjänstgöring om 10 månader.
Vid bifall till reservationen i fråga torde medel böra anvisas för ändamålet.

Utskottet har beräknat, att samtliga föreslagna förändringar i fråga om värnpliktsutbildningen under nästkommande budgetår medföra en kostnadsökning av tillhoppa omkring 10 500 000 kronor.

Liksom beträffande kostnaderna för den ökade utbildningstiden för de värnpliktiga torde av efterutbildningsövningen och gruppchefsutbildningen föranledda merutgifter icke lämpligen böra såsom i förberörda motioner yrkats redovisas i form av tilläggsanslag utan i stället genom uppräkningsav de av Kungl. Maj:t under vederbörliga punkter äskade anslag.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 under fjärde huvudtiteln anvisa medel

a) i anledning av motionerna I: 368 och II: 531, i vad de avse anvisande av medel till täckande av kostnaderna för bibehållande av 1947 års provisorium beträffande utbildningstidens längd, till täckande av kostnaderna för en utbildningstid av tio månader för huvuddelen av de värnpliktiga;

b) med bifall till motionerna I: 368 och II: 531, i vad de avse efterutbildningsövning, till anordnande av en dylik övning under budgetåret 1948/49;

c) i anledning av motionen II: 530 till täckande av kostnaderna för gruppchefsutbildning under två månader.»

2) vid *punkten 2* (Motioner i fråga om Kungl. Maj:ts framställningar om anslag under riksstatens fjärde huvudtitel) av herrar *Sundelin* och *Persson* i Svensköpp.

3) vid *punkten 24* (Armén: Familjebidrag) av herrar *Johan Bernhard Johansson*, *Lindström*, *Andrén*, *Lundgren*, *Skoglund* i Doverstorp och *Holmström*, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Med hänsyn till vad utskottet anført under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga torde förevarande anslag böra för nästa budgetår i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag uppräknas med 1 150 000 kronor till 6 100 000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Armén: Familjebidrag* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 6 100 000 kronor.»

4) vid *punkten 25* (Armén: Sjukvård) av herrar *Johan Bernhard Johansson*, *Lindström*, *Andrén*, *Lundgren*, *Skoglund* i Doverstorp och *Holmström*, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Med hänsyn till vad utskottet anført under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga torde förevarande anslag för nästa budgetår böra

i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag uppräknas med 50 000 kronor till 715 000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Armén: Sjukvård* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 715 000 kronor.»

5) vid *punkten 26* (Armén: Sjukvårdsmateriel) av herrar *Johan Bernhard Johansson, Lindström, Andrén, Lundgren, Skoglund* i Doverstorp och *Holmström*, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Med hänsyn till vad utskottet anfört under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga torde förevarande anslag böra för nästa budgetår i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag uppräknas med 20 000 kronor till 480 000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Armén: Sjukvårdsmateriel* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 480 000 kronor.»

6) vid *punkten 27* (Armén: Reseersättningar m. m.) av herrar *Johan Bernhard Johansson, Lindström, Andrén, Lundgren, Skoglund* i Doverstorp och *Holmström*, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Med hänsyn till vad utskottet anfört under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga torde förevarande anslag för nästa budgetår böra i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag uppräknas med 150 000 kronor till 5 850 000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Armén: Reseersättningar m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 5 850 000 kronor.»

7) vid *punkten 31* (Armén: Mathållning) av herrar *Johan Bernhard Johansson, Lindström, Andrén, Lundgren, Skoglund* i Doverstorp och *Holmström*, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Med hänsyn till vad utskottet anfört under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga torde förevarande anslag böra för nästa budgetår i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag uppräknas med 2 400 000 kronor till 17 900 000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Armén: Mathållning* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 17 900 000 kronor.»

8) vid *punkten 33* (Armén: Beklädnad m. m.) av herrar *Johan Bernhard Johansson, Lindström, Andrén, Lundgren, Skoglund* i Doverstorp och *Holm-*

ström, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Med hänsyn till vad utskottet anfört under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga torde förevarande anslag för nästa budgetår bära i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag uppräknas med 1 200 000 kronor till 7 700 000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Armén: Beklädnad m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 7 700 000 kronor.»

9) vid *punkten 34* (Armén: Inventarier m. m.) av herrar *Johan Bernhard Johansson, Lindström, Andrén, Lundgren, Skoglund* i Doverstorp och *Holmström*, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Med hänsyn till vad utskottet anfört under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga torde förevarande anslag bära för nästa budgetår i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag uppräknas med 180 000 kronor till 1 980 000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Armén: Inventarier m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 1 980 000 kronor.»

10) vid *punkten 35* (Armén: Tvätt) av herrar *Johan Bernhard Johansson, Lindström, Andrén, Lundgren, Skoglund* i Doverstorp och *Holmström*, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Med hänsyn till vad utskottet anfört under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga torde förevarande anslag bära för nästa budgetår i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag uppräknas med 120 000 kronor till 895 000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Armén: Tvätt* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 895 000 kronor.»

11) vid *punkten 36* (Armén: Övningar m. m.) av herrar *Johan Bernhard Johansson, Lindström, Andrén, Lundgren, Skoglund* i Doverstorp och *Holmström*, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Med hänsyn till vad utskottet anfört under punkt 1 i fråga om anordnande av efterutbildningsövning torde förevarande anslag bära för nästa budgetår i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag uppräknas med 300 000 kronor till 11 800 000 kronor.

Vad beträffar — — — därigenom äventyras.

I sitt — — — nämnda budgetår.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Armén: Övningar m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 11 800 000 kronor.»

12) vid *punkten 40* (*Armén: Underhåll av tygmateriel m. m.*) av herrar *Johan Bernhard Johansson, Andrén, Lundgren, Skoglund* i Doverstorp och *Holmström*, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Ur såväl försvarssynpunkt som ekonomisk synpunkt är det givetvis av största betydelse, att materielunderhållet kan ske på ett tillfredsställande sätt. Det må framhållas, att stor återhållsamhet under de senaste åren iakttagits beträffande anvisande av medel under nu ifrågavarande anslag, vilket medfört att arméns tygmaterielläge kan betraktas som allvarligt. Det av Kungl. Maj:t för ändamålet äskade anslaget kan icke anses tillräckligt för att därmed trygga det löpande underhållet samtidigt med istandsättningen av beredskapsmaterielen i planerad omfattning. En höjning av medelstillelningen torde vara ofrånkomlig. Utskottet anser sig därför böra i enlighet med det motionsvis gjorda yrkandet, som står i överensstämmelse med arméförvaltningens förslag i ämnet, föreslå att anslaget för nästa budgetår bestämmas till 43 900 000 kronor.

I sitt — — — nämnda budgetår.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 220 och II: 289, till *Armén: Underhåll av tygmateriel m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 43 900 000 kronor.»

13) vid *punkten 57* (*Marinen: Mathållning*) av herrar *Johan Bernhard Johansson, Lindström, Andrén, Lundgren, Skoglund* i Doverstorp och *Holmström*, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Med hänsyn till vad utskottet anfört under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga torde förevarande anslag böra för nästa budgetår i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag uppräknas med 60 000 kronor till 6 760 000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Marinen: Mathållning* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 6 760 000 kronor.»

14) vid *punkten 58* (*Marinen: Beklädnad m. m.*) av herrar *Johan Bernhard Johansson, Lindström, Andrén, Lundgren, Skoglund* i Doverstorp och *Holm-*

ström, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Med hänsyn till vad utskottet anfört under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga torde förevarande anslag böra för nästa budgetår i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag uppräknas med 30 000 kronor till 2 230 000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Marinen: Beklädnad m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 2 230 000 kronor.»

15) vid *punkten 59* (*Marinen: Inventarier m. m.*) av herrar *Johan Bernhard Johansson, Lindström, Andrén, Lundgren, Skoglund* i Doverstorp och *Holmström*, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Med hänsyn till vad utskottet anfört under punkt 1 i fråga om utbildningstiden för värnpliktiga torde förevarande anslag böra för nästa budgetår i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag uppräknas med 5 000 kronor till 735 000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Marinen: Inventarier m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 735 000 kronor.»

16) vid *punkten 65* (*Marinen: Underhåll av fartyg m. m.*) av herrar *Johan Bernhard Johansson, Andrén, Lundgren, Skoglund* i Doverstorp och *Holmström*, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»I sitt — — — nämnda budgetår.

Då det i nuvarande läge synes utskottet angeläget, att den icke rustade delen av flottan hålles i sådan beredskap, att den snabbt kan mobiliseras, vill utskottet tillstyrka det i motionerna I: 368 och II: 531 framlagda förslaget om en förstärkning av förevarande anslag med 2 miljoner kronor i syfte att förbättra avrustade fartygs grundberedskap.

Utskottet får sålunda hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 368 och II: 531, såvitt de avse förbättring av avrustade fartygs grundberedskap, till *Marinen: Underhåll av fartyg m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 25 800 000 kronor.»